

Dr. Musli Vërbani

**SHKRUAJ, LEXO DHE MËSO
SHKRONJAT E KUR'ANIT**

Planprogrami i muslimanit të vogël

Kaçanik, 2010

Autori:

Dr. Musli VËRBANI

Titulli:

**SHKRUAJ, LEXO DHE MËSO SHKRONJAT E
KUR'ANIT**

*Radhitja kompjuterike,
kopertina dhe dizajni grafik*

Mumin Shehu

Shtypi

“FOCUS”, Shkup

**Boton Këshilli i Bashkësisë Islame në Kaçanik
2010**

Të drejtën e ribotimit e rezervon botuesi

E DUA MUSLIMANIN QË ËSHTË:

1. **A**tdhetar
2. **B**esimtar i sinqert
3. **C**ilësor
4. **Ç**lirimtar
5. **D**ashur për të gjithë
6. **D**hembshëm për të gjithë
7. **E**dukues i shoqërisë
8. **Ë**mbël në kuvendime
9. **F**alënderues i Allahut
10. **G**ëzuar dhe i lumtur
11. **G**jenerator i të mirave
12. **H**ero në beteja
13. **I**deator i zgjidhjes së problemeve
14. **J**etësues i veprave të mira
15. **K**ureshtar për dije
16. **L**umtur
17. **L**logaritar i punëve të veta
18. **M**ënjauës i të këqijave
19. **N**dihmëtar i të varfërve
20. **N**jerëzor
21. **O**bjektiv
22. **P**a thyeshëm si shkëmb
23. **Q**ëndresë si feniksi
24. **R**evolucionar
25. **R**regullues i marrëdhënieve shoqërore
26. **S**imbol dhe sypatrembur
27. **Sh**ëmbëlltyrë për të tjerët
28. **T**ejkëqyrës i problemeve
29. **Th**jeshtë, modest
30. **U**dhërrëfyes i së drejtës e i të vërtetës
31. **V**ullnetmirë
32. **X**ixëllonjë i shpresave
33. **X**hevahir
34. **Y**ll
35. **Z**emërbutë dhe
36. **Zh**dukës i së keqes e zhvillues i së mirës

Dr. Musli VËRBANI

**“Lute Zotin dhe thuaj: “O Zoti im më shto
dituri”**

Kurani

**“O Zoti im më pajis me dituri të dobishme,
më jep furnizim të begatshëm,
m’i prano veprat e mia”.**

Hadith

KAPITULLI I PARË

ELIFI - ة

ة – **Elifi** është shkronja e parë e alfabetit arab.

Kjo shkronjë fillon të theksohet prej fundit të fytit dhe në të njëjtën kohë i tërë fyt i duhet të jetë i lirë.

ه (hemze) dhe **ة** (elif) janë një shkronjë dhe e zëvendësojnë njëra- tjetrën.

Nëse mbi (**ة**) elif vendoset ◌ْ viza **◌ْ**, atëherë lexohet sikurse zanorja **e**.

Shembull:

◌ْ	◌ْ	◌ْ	◌ْ
e	e	e	e

Nëse nën (**ة**) elif vendoset ◌ِ viza **◌ِ**, atëherë lexohet sikurse zanorja **i**.

Shembull:

◌ِ	◌ِ	◌ِ	◌ِ
i	i	i	i

Nëse mbi (**ة**) elifit vendoset shenja ◌ُ **◌ُ**, atëherë lexohet sikurse zanorja **u**.

Shembull:

◌ُ	◌ُ	◌ُ	◌ُ
u	u	u	u

◌ْ viza mbi shkronjë quhet **El-Fet’hatu** dhe lexohet **e**.

◌ِ viza nën shkronjë quhet **El-Kesretu** dhe lexohet **i**.

kjo shenjë mbi shkronjë quhet **Ed-Dametu** dhe lexohet **u**.

Vërejtje: Kjo rregull vlen te të gjitha shkronjat.

SUKUNI

Es-sukun do të thotë heshtje, qetësi.

Kur mbi elifin () vendoset Es-sukun , atëherë lexohet **Ē**.

Shembull:

Ē

Ē

Ē

Ē

Lexo:

Ē

e

u

i

Ē

u

i

e

u

Ē

i

i

u

u

Ē

i

e

e

Ē

Vërejtje: Sukuni shkruhet në mes dhe në fund të fjalës që do të thotë nuk shkruhet në fillim të fjalës. Pra, gjithmonë fjala fillon me njërin prej zanoreve tjera E I U.

HEMZEJA ء

ء Hemzeja është motërzim i Elifit (ا).

Ndonjëherë edhe elifi (ا) edhe Hemzeja (ء) shkruhen së bashku.

Shembull:

ë u i e u i e

Ndonjëherë Hemzeja ء shkruhet në vete dhe e zëvendëson elifin.

ë u i e u i e

Ndryshe Hemzeja quhet edhe *Elif i Shkurtuar*.

Për dallim nga Elifi, Hemzeja ndonjëherë shkruhet së bashku me bashkëtingëlloren **Jaun** (ج) dhe **va-un** (و) dhe atëherë kur ta merr kuptimin e shkronjës **i** dhe **u**.

u i e u i e

ZANORET E GJATA

Veçori e gjuhës arabe është se përbëhet prej zanoreve të dyfishta, respektivisht prej zanoreve të gjata dhe zanoreve të shkurta.

Siç kemi përmendur, zanoret e shkurta janë:

— El-Fet’hatu.

— El-Kesretu.

— Ed-Dametu.

— Es-Sukun.

Shembuj të zanores së shkurtër me shkronjën **elif** (**ا**):

ا ا ا ا
e i u ë

Shembuj të zanores së shkurtër me **hemze** (**ء**):

ء ء ء ء
e i u ë

Nëse mbi Elif (**ا**) vendoset Elifi i shkurtë, atëherë lexohet zanore **a – e gjatë**:

آ آ آ آ آ
Aa Aa Aa Aa Aa

Nëse nën Elif (**ا**) vendoset zanorja e shkurtër — së bashku me shkronjën

ي – **Jaun** mbrapa, atëherë lexohet **i – e gjatë**:

ي ي ي ي ي
ii ii ii ii ii

Nëse mbi Elif (ا) vendoset shenja — , e cila quhet dametun dhe i bashkëngjitet shkronja و – vaun, atëherë lexohet u – e gjatë:

ا و ا و ا و ا و ا و
Uu Uu Uu Uu Uu

E njëjta rregull vlen edhe për El-Hemzetu (ء), e cila është motërzim i Elifit, por e njëjta rregull vlen edhe për të gjitha shkronjat e alfabetit arab, të cilat do t'i mësojmë radhazi.

Shembull:

ا ا ا ا ا ا
Aa Aa Aa Aa Aa

ي ي ي ي ي ي
Ii Ii Ii Ii Ii

و و و و و و
Uu Uu Uu Uu Uu

Krahaso:

ا	ا
Aa	e
ي	ي
Ii	i
و	و
Uu	u

TENVINI َ ُ ِ

TENVINI (Nunimi) është shenjë, e cila shkruhet gjithmonë në fund të fjalës dhe asnjëherë nuk vjen në fillim apo në mes. Ndryshe edhe quhet dyfishim i zanores në të shkruar, por jo në të lexuar.

Shembull:

Shkronja (ا) Elif me El-Fet'hatu َ lexohet **E**. Ndërsa nëse ia shtojmë edhe një El-Fet'hatu lexohet ِ - **En**.

Krahaso: َ َ َ ِ ِ ِ
 en en en e e e

Shkronja (ا) Elif me El-kesretu ِ lexohet **i**. Ndërsa nëse ia shtojmë dhe një El-Kesretu lexohet ِ - **in**. ِ

Krahaso: ِ ِ ِ ِ ِ ِ
 in in in i i i

Shkronja (ا) Elif me Ed-Dametu ُ lexohet **U**. Ndërsa nëse ia shtojmë edhe një Ed-Dametu lexohet ُ - **Un**.

 ُ ُ ُ ُ ُ ُ
 un un un u u u

 ُ ُ ُ ُ ُ ُ
 un in en un in en

TENVINI

 ا ا ا ا ا ا
 En En En En En En

ع ا ع ا ع ا

In In In In In In

ع ا ع ا ع ا ع ا

Un Un Un Un Un Un

و و ي ي ء ء

Un Un In In En En

Vërejtje: Tenvini (Nunimi) shkruhet gjithmonë vetëm në fund të fjalës. Tenvini **UN** në Kur'an vjen në tri forma:

—^{٢٨}— ; —^{٢٩}— , çdo njëra prej tyre lexohet **UN**.

TESHTIDI ◌ْ◌ْ

(Përforcuesi – Dyfishuesi)

◌ْ◌ْ **TESHDID** do të thotë përforcues, shtrëngues apo dyfishues.

Në gjuhën shqipe: Përsëritja e shkronjës **L** e formon shkronjën **LL**.

Përsëritja e shkronjës **R** e formon shkronjën **RR**.

Ndërsa në gjuhën arabe të gjitha shkronjat i nënshtrohen përsëritjes, përforcimit apo dyfishimit, e cila bëhet nëpërmjet **TESHDIDIT** (◌ْ◌ْ).

Teshtidi shkruhet mbi shkronjë dhe atëherë ajo shkronjë është e dyfishtë dhe përforcohet.

Shembull: أَبْ أَبْ بْ

Në këtë fjalë ka ardhur بْ (B-ja) me *sukun* dhe pas saj بْ (B-ja) me *El-Fet'hatu*, atëherë njëra prej tyre hiqet dhe zëvendësohet me TESHTID.

أَبْ أَبْ بْ - أَبْ

Eb-be be

Eb-be be

أَبْ أَبْ بْ - أَبْ

Eb-baa

Eb-baa

أَبْ

أَبْ

أَبْ

أَبْ

أَبْ

Është permalluar

Përmallues

Kullosës

Kullosë

Kullosa

أَبْ أَبْ

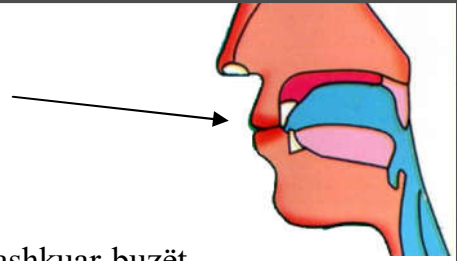
Me përmallauesin

أَبْ

Përmalluesin

Vërejtje: Teshtidi shkruhet vetëm në mes dhe në fund të fjalës.

B — ب

Shkronja ب - Be theksohet duke i bashkuar buzët dhe duke lëshuar frymëmarrje me hundë.

- Është shkronjë buzore
- Kur të vjen me sukun َ dridhet.

--	--	--

Be

Bi

Bu

بُ	بِ	بَ
----	----	----

--	--	--

Baa

Bii

Buu

بُوا	بِي	بَا
------	-----	-----

--	--

Bë

Ebbun

أَبْ	بْ
------	----

--	--	--

Ben

Bin

Bun

بُنْ	بِنْ	بَانْ
------	------	-------

	بْ	Në fillim
	بِ	Në mes
	بَ	Në fund

بْ

ب ب ب

أَب * أَب * أَبَا * أَبُ أَب * أَب
Baba i babës së babës Baba i babës Babën Babës Baba

بَاب * بَاب * بَاب * أَب * أَبُ بَاب
Baba në derë A është baba? Në derë Derë Me babën

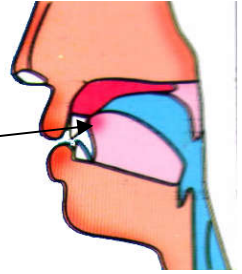
ءَاب أَب * أبى * أبوا * ءَابَاء *
Baballarët Babai Babai im Baba është kthyer

أَب * أوبى * أوبوا * أَبَا *
Ka refuzuar Refuzoni (ju) Refuzo (gj.f.) Refuzo

إيب * إيبا * إيبوا * ءَاب *
Ka refuzuar Jeni refuzuar ju Janë refuzuar (ata dy) Është refuzuar

* ءَابَا * ءَابُوا *
Kanë refuzuar Kanë refuzuar (ata dy)

T — تة

Shkronja **T**-Te theksohet duke e prekur qiellzën e epërme me majën e gjuhës dhe duke lëshuar frymë edhe prej gojës (prej mesit të dhëmbëve) dhe duke liruar frymëmarrje me hundë.

- Kur të vjen me sukun gati se humbet dhe nuk lëshohet frymëmarrje as nga goja as nga hunda.
- Është shkronjë gjuhore.

--	--	--

Te

Ti

Tu

تْ	تِ	تُ
----	----	----

--	--	--

Taa

Tii

Tuu

تَا	تِي	تُوَا
-----	-----	-------

--	--

T

Bette

تْ	بَتْ
----	------

--	--	--

Ten

Tin

Tun

تْ	تِ	تَا
----	----	-----

	تْ	Në fillim
	تِ	Në mes
	تُ	Në fund

ت ت ت

* ثُبَّ * أَثْبَتَ * ثُبْتُ * ثُبْتُ * ثُبْتُ

Je penduar (gj.f.) Je penduar Jam penduar A je penduar? Pendohu

* ثَابَ * ثَابَتْ * ثَابَتْ * ثَابَتْ * ثَابَتْ

Janë penduar (ato dyja) Është penduar (ajo) Është penduar Pendohem

* تَتُوبَا * تَابُوا * تَابُوا * تَابُوا * تَابُوا

Pendueset Pendohuni Janë penduar Pendoheni (ju dyja)

* تَوْبَى * تَوْبَى * تَوْبَى * تَوْبَى * تَوْبَى

Pendohesh (gj.f.) Pendohuni (ju dy) Pendohu (gj.f.)

* اِنْتُ * اِنْتُ * اِنْتُ * اِنْتُ * اِنْتُ

Ka dhënë Vini Bjerni vjen

* اَتَا * اَتَا * اَتَا * اَتَا * اَتَا

Vjen (ajo) Kanë ardhur (ato dyja) Ka ardhur (ajo) Jepni

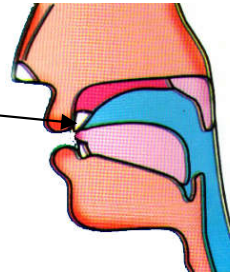
* اَتَى * اَتَى * اَتَى * اَتَى * اَتَى

U shkatërrua U shkatërrua U krekos Ardhësi Vij

* تَبَّ * تَبَّ * تَبَّ * تَبَّ * تَبَّ

Me u penduar Tabuti Shkatërrimin

TH — ث

Shkronja **ث-THe** theksohet duke e prekur fortë majën e gjuhës me dhëmbët e përparmë dhe duke liruar frymë nga hunda.

- Është shkronjë dhëmbore.

--	--	--

THe

THi

THu

ث	ث	ث
---	---	---

--	--	--

THaa

THii

THuu

ثا	ثي	ثو
----	----	----

--	--

TH

Beth-thun

ث	بث
---	----

--	--	--

THen

THin

THun

ث	ث	ث
---	---	---

	ث	Në fillim
	ث	Në mes
	ث	Në fund

Vërejtje: Dallimi ndërmjet shkronjës ب ت dhe ث qëndron te pikat. Pra, me një pikë është shkronja ب (B), me dy pika shkronja ت (T) dhe me tri pika është shkronja ث (Th).

ث

ث ث ث

* اُنْبِتَ * اُنْبِتَا * اُنْبِتُوا * ثَبَّتَ

Forcoje E kanë forcuar (ata dy) E forcoj E ka forcuar (vërtetu)

* ثَابِتٌ * اُنْثَبْتُ * اُنْثَبْتَا * اُنْثَبْتُوا * اَثَابَ

E ka shpërblyer A jeni duke e forcuar mirë E forcoj mirë I forcuar mirë

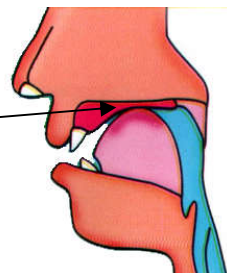
* ثَبَّتَ * ثَبَّتَا * ثَبَّتُوا * اُنْثَبْتُ

Forcojeni E kanë forcuar E kanë forcuar (ata dy) Jeni duke forcuar mirë

* ثَابِتٌ * ثَبَّ * اُنْثَبْتُ * اَثَابَ

Mobile Trimat U ul mirë E ka mësuar mirë

XH — ج

Shkronja ج - XHe theksohet duke i afruar dhëmbët dhe duke e prekur mesin e qiellzës së epërme me mesin e gjuhës.

- Është shkronjë gjuhore.
- Kur të vjen me sukun ُ dridhet.

--	--	--

XHe

XHi

XHu

ج	ج	ج
---	---	---

--	--	--

XHaa

XHii

XHuu

جوا	جى	جا
-----	----	----

--	--

XHë

Thexhxhun

جيه	ج
-----	---

--	--	--

XHen

XHin

Xhun

ج	ج	جا
---	---	----

	ج	Në fillim
	ج	Në mes

* أَجَبُ * أُجِيبُ * أَجَبْتُ * أَجَابَ *

I dha përgjigjen

Jeni përgjigjur

Përgjigjem

Përgjigju

* أَجَبْتُ * جَبَّ * جَبَّةٌ * جَابَ *

E ka pru

Xhybja

Bjere

I jam përgjigjur

* أَجَاءَ * جَاءَ * جَاءَا * جَاؤُوا *

Kanë ardhur (ata)

Kanë ardhur (ata dy)

Ka ardhur

A ka ardhur?

* جِئْتُ * جِئْتُ * جِئْتُ * جِئْتُ *

Ke ardhur (gj.f.)

Kam ardhur

Ke ardhur

Eja

* أَجَاءَ * أَجَاءَتْ * أَجَاءَتْ * أَجَاءَتْ *

A kanë ardhur?

Ka ardhur (ajo)

A ka ardhur (ajo)?

Ardhësi

* جِئْتُ * جِئْتُ * جِئْتُ *

Kufoma

U frikësua

Kanë ardhur (ata dy)

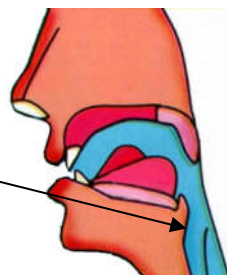
* اجْتَبَا * جَائِبُ * اجْتُنْتُ *

Është ngulitur për toke

Musafir

E ka zgjedhur

H — ح

Shkronja **ح – Ha** nxirret nga mesi i fytit dhe duke i shtrënguar nofullat.

- Gjatë theksimit nuk vrazhdësohet apo nuk grithet.
- Është shkronjë fytores.

--	--	--

Ha Hi Hu

--	--	--

Haa Hii Huu

--	--

H Ehha

--	--	--

Han Hin Hun

حُ	ح	حَ
----	---	----

حُوا	حِي	حَا
------	-----	-----

أَح	حْ
-----	----

حُ	حِ	حَا
----	----	-----

	ح	Në fillim
	ح	Në mes
	ح	Në fund

Vërejtje: Shkronja **خ** Xh dhe shkronja **ح**- **H** e mesme ndryshojnë në mes vete, ngase shkronja Xh e ka një pikë në brendi të saj.

ح

ح ح ح

حَبَّبَ * أَحَبُّ * أَحَبَّتْ * تُحِبُّوا

E doni

E keni dashur

E dua

E ka dashur

حَبَّةٌ * حَبَابٌ * أَحْبَبُ * حَاجِبٌ * حَاجِبَتٌ

Është mbuluar

E ka mbuluar

E mbuloj

Mbulesa

Kokrra

حَجٌّ * أَحَجَّتْ * حَجَبْتُ * حَجَّجٌ * حَجَّيْ

Kryeja haxhin

Kryeje haxhin

E kam kryer haxhin

A e ke kryer haxhin?

Haxh

حَجَّجٌ * حُجَّةٌ * أَحْجُوا * حُجُّوا

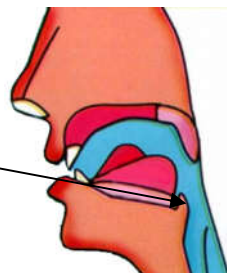
E kanë kryer haxhin

A e kanë kryer haxhin?

Argument

Vitet

H — خ

Shkronja **خ** - **Ha** theksohet nga pjesa e epërme e fytyrës dhe duke lëshuar gërthitje të lehtë.

- Është shkronjë fytores.
- Është shkronjë e rëndë.

--	--	--

Ha **Hi** **Hu**

--	--	--

Haa **Hii** **Huu**

--	--

H **Ehha**

--	--	--

Han **Hin** **Hun**

خ	خ	خ
---	---	---

خُوا	خِي	خَا
------	-----	-----

أَخ	خ
-----	---

خ	خ	خَا
---	---	-----

	خ	Në fillim
	خ	Në mes
	خ	Në fund

Vërejtje: Shkronja **Xh** dhe shkronja **H** e rëndë ndryshojnë në mes vete, ngase shkronja **ح** -Xh e ka një pikë në brendi të saj, ndërsa shkronja **خ** - H e rëndë e ka një pikë mbi vete.

خ

خ

خ

خ

* أَخُوا * أَخِي * أَخَا * أَخ * أَخٌ Vëllai
i tij Vëllai im Vëllait Vëllait Vëllai

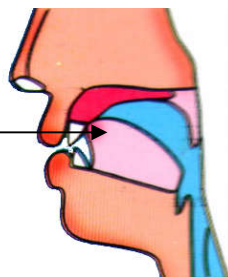
* بِأُخْتِي * أُخْتِي * أُخْتُ * بَاحٍ
Me motrën time Motra ime Motra Me vëllanë

* خَبِيثَاتٌ * خَبَائِثُ * خَبِيثٌ * خُبْتُ
Të këqijat Të këqijat E keqe Është prishur

* خُبْتُ * بِخَبِيثَاتٍ * بِخَبِيثٍ
E keqe Me të këqijat Me të keqin

* بِخَائِبٍ * خَائِبٌ * خَابَ
Me të shkatërruarin I shkatërruari Është shkatërruar

D — د

Shkronja د - De theksohet duke e prekur vijën e dhëmbëve dhe të qiellzës me majën e gjuhës.

- Është shkronjë e lehtë dhe është shkronjë gjuhore.
- Kur të vjen me sukun dridhet.
- Është shkronjë, e cila nuk ngjitet me shkronjat tjera, por shkronjat tjera nga ana e djathtë ngjiten me të.

--	--	--

De

Di

Du

دُ	دِ	دَا
----	----	-----

--	--	--

Daa

Dii

Duu

دُوا	دِي	دَا
------	-----	-----

--	--

Dë

Haddun

دُ	حَدُّ
----	-------

--	--	--

Den

Din

Dun

دُ	دِ	دَا
----	----	-----

	د	Në fillim
	دِ	Në mes
	دَا	Në fund

د د د

أَدَبٌ * ءَادَابٌ * أَدِيبٌ * تَأَدَّبُ * دَابَّةٌ *

Kafshë E edukoni Edukator Sjelljet Sjellja (Edukata)

دُبٌّ * بَدَأَ * إِبْدَأَ * أَبْدَأَتْ * بَدَأَتْ *

filluar A keni filluar? Fillo Ka filluar Ariu

أَحَدٌ * أَحَدٌ * أَحَدٌ * بِأَحَدٍ *

Me njërin Njërin Njëri Një

جَدٌّ * جَدِّي * جَدِيدٌ * جَدِّدْ * أَجِدْ * جَدَدْتُ *

E kam bërë të re E gjej Bërë të re I ri Gjyshi im Gjyshi

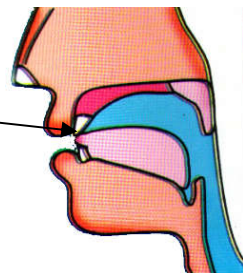
حَدٌّ * حَدِّدْ * حَدَدْتُ * حَدِّدُوا * حُدُودٌ *

Kufiri Caktoni Kam caktuar Cakto Kufiri

حَدِيثٌ * حَدَّثَ * حَدَّثَ حَدِيثٌ * حَدَّثَ حَدِيثٌ *

Hadithi Ka ndodhur E ka caktuar Hekurin Hekuri

DH — ذ

Shkronja ذ -DHe theksohet duke i afruar dhëmbët (por jo me i ngjitur) dhe duke futur gjuhën në mes tyre.

- Është tingull gjuhor.
- Është shkronjë, e cila nuk ngjitet me shkronjat tjera, por shkronjat tjera nga ana e djathtë ngjiten me të.

--	--	--

DHe

DHi

DHu

ذُ	ذِ	ذًا
----	----	-----

--	--	--

DHaa

DHii

DHuu

ذُوا	ذِي	ذَا
------	-----	-----

--	--

DH

Hudhdhi

حُذِّ	ذْ
-------	----

--	--	--

DHen

DHin

DHun

ذُ	ذِ	ذًا
----	----	-----

	ذ	Në fillim
	ذِ	Në mes
	ذًا	Në fund

Vërejtje: Shkronja د (D) e lehtë dhe shkronja ذ (Dh) e lehtë ndryshojnë në mes vete nga ajo se shkronja Dh e ka një pikë.

ذ

ذ ذ ذ

* إِذَا * إِذَا * إِذَا * إِذَا * إِذَا

A kur? Kjo Pra Kur Kur

* ذَبَّ * ذَبَذَبَ * ذَبَابُ * ذَابَّ * ذَابَّ * ذَابَّ

Ujq Ujku Mickoja I dyshimtë (i pasigurt) E ka largu

* خَذَ * خَذَا * خُذُوا * أَخَذُوا * خُذِي

Merre (gj.f.) E kanë marrë Merreni (ju) Merreni (ju dy) Merre

* أَخَذْتُ * أَخَذْتَ * أَخَذْتُ * تَأْخُذُ

E merr (ti) E ke marrë (gj.f.) E ke marrë E kam marrë

* ذَبَحَ * أَذْبَحَ * ذَبَحْتُ * ذَبَحَ * ذَبَحْتُ

Një kurban e keni prerë Një kurban E kam prerë E prej E ka prerë

me majën e

- Kur të vjen me Teshtid bëhet RR, do të thotë se përsëritet dhe dridhet.
- Është shkronjë, e cila nuk ngjitet me shkronjat tjera, por shkronjat e tjera nga ana e djathtë ngjiten me të.

--	--	--

Ru

		
---	---	--

--	--	--

Ruu

رَا	رِی	رُوا
-----	-----	------

--	--

Berr-run

ز	بر
---	----

--	--	--

Run

٢٨	٢٩	٣٠
----	----	----

	ر	Në fillim
	رـ	Në mes

ر

Në fund

ر

ر

ر

ر

* رُبَّ

(shumë herë)

* رَبِّي

Zoti im

* رَبِّ

Zoti im

* رَ Ndoshta

Shiko

* أَرَادَ * أُرِيدُ * تُرِيدُ * أَرَدْتُ * أَرَادُوا

Kanë dëshiruar

Kam dëshiruar

Dëshiron

Dëshiroj

Ka dëshiruar

* أَدْرِي

Përgjigju

* رُدُّ

I përgjigjem

* أَرُدُّ

Përgjigje (replika)

* رَدُّ E kuptoj

* أَرِثُ * تَرِثُ * بَرَدَ * بَرَدُ * جَارٌ

Fqinji

Ftohje (akull)

Është ftohur

Trashëgon

Trashëgoj

* بَرٌّ * بَرَرٌ * أَبْرَارٌ * أَبْرَارٌ * بِأَبْرَارٍ

Me të mirin

I mirë

Të mirë

Ka bë mirë

Mirësi

* دَرَبٌ * دَرَبٌ * خَرٌّ * خَرٌّ * خَرٌّ

Liroje

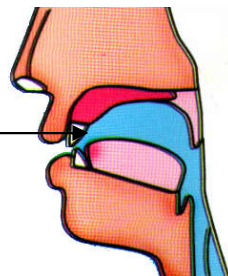
I liri

Nxehtësi

Ushtro

Ka ushtruar

Z — ز

Shkronja ز - Ze theksohet duke prekur gjuhën me dhëmbët e përparmë.

- Është gjuhore-dhëmbore.
- Është shkronjë e lehtë.
- Është shkronjë, e cila nuk ngjitet me shkronjat tjera, por shkronjat e tjera nga ana e djathtë ngjiten me të.

--	--	--

Ze

Zi

Zu

زُ	زِ	زَ
----	----	----

--	--	--

Zaa

Zii

Zuu

زَا	زِي	زُوا
-----	-----	------

--	--

Z

Izzun

زْ	إِزْ
----	------

--	--	--

Zen

Zin

Zun

زَ	زِ	زَا
----	----	-----

	ز	Në fillim
	زِ	Në mes
	زَ	Në fund

Vërejtje: Shkronja ر (R) dhe ز (Z) ndryshojnë mes vete nga ajo se shkronja ز (Z) e ka një pikë.

ز

ز ز ز

* زِدْ * * زَادَ * * أَزِيدُ * * زِدْ

Është shtuar

Ka shtuar

Shtoj

Shto

* زُرْ * * زَارَ * * أَزُرْتُ * * زُرْتُ * * زُرْتُ * * زُرْتُ

Ke vizituar (gj.f.) Ke vizituar (gj.m) Kam vizituar A ke vizituar? Ka vizituar Vizito

* أَجَازَ * * جَازَ * * جُزْءٌ * * جُزْءًا * * جُزْءٌ

Pjesëzës

Pjesëzës

Pjesë

Është lejuar

E ka Lejuar?

* أَجَازُوا * * أَجَازَا * * جَزَأَ * * زَارُوا *

E kanë vizituar

E ka parë

A e kanë lejuar (ata dy)?

A e kanë lejuar?

* زَارَا * * بَزَارَ * * زَبُورُ * * زَادَتْ *

Ka shtuar

Zeburi

Me vizitorin

Kanë vizituar (ata dy)

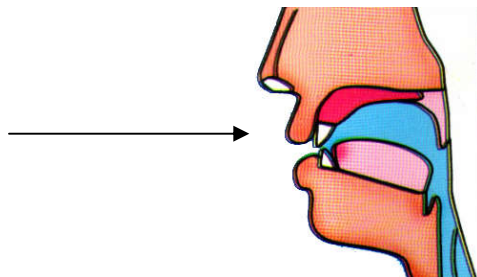
* أَزْدَادُوا * * بَازَ * * بَازِي *

Petriti im

Petriti (Sokoli)

Kanë shtuar

S — س

Shkronja س - Se theksohet duke takuar majën e gjuhës me dhëmbët dhe duke liruar frymë.

- Është shkronjë gjuhore.
- Është shkronjë e lehtë.

--	--	--

Se

Si

Su

سُ	سِ	سَ
----	----	----

--	--	--

Saa

Sii

Suu

سُوا	سِي	سَا
------	-----	-----

--	--

S

Desse

دَسَّ	سَنَ
-------	------

--	--	--

Sen

Sin

Sun

سَّنَ	سِ	سَا
-------	----	-----

	س	Në fillim
	س	Në mes
	س	Në fund

س

س

س

س

* سُدُسْ * سَبْتُ * سَبَابْ * سَبَبْ Një e

gjashta

E shtunë

Shkaqet

Shkak

* سَاءْ * سَاءَتْ * سُوءْ * سِيءْ

U bë keq

E keqe

E keqe

E keqe

* سِرٌّ * أَسْرَارُ * سَرَائِرُ * سُورَةٌ

Sureja

Fshehtësitë

Fshehtësitë

Fshehtësi

* سَحَابٌ * سَبَّحَ * سَبَّحُوا * سِحْرٌ

Lavdëroni

E ka lavdëruar

Mjegullat

Magjia

* سَجَدَ * سَجْدَةٌ * أُسْجِدُ * أُسْجِدُوا

Bini në sexhde

Bën sexhde

Sexhdeja

Ka bë sexhde

* دَرَسَ * دَرَسًا * دَرَسُوا * دَرَسَ * دَرَسَ

Me mësuësin

Kanë mësuar

Kanë mësuar (ata dy)

Mësimin

Ka mësuar

* حَسَدٌ * حَسَرَ * حَسِيرٌ * جَاسُوسٌ

Vëzhgues

Humbje

Ka humbur

Zili

* أَسَّسَ * أَسَّسَ * تَأَسَّسَ

Themelimi

Bazamenti

E ka themeluar

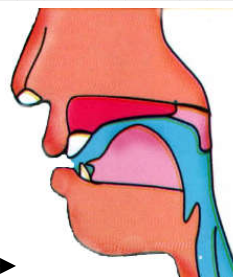
* أَسَّسَتْ * أَسَّسَ * أَسَّسَتْ

E ke themeluar

Është themeluar

E kam themeluar

SH — ش

Shkronja **ش - She** theksohet duke e takuar qiellzën me mesin e gjuhës dhe duke liruar frymën nga hunda. →

- Është shkronjë gjuhore dhe është shkronjë e lehtë.

--	--	--

SHe

SHi

SHu

شْ	شِ	شُ
----	----	----

--	--	--

SHaa

SHii

SHuu

شَا	شِي	شُو
-----	-----	-----

--	--

SH

Hashshun

شَحْشُ	شْ
--------	----

--	--	--

SHen

SHin

Shun

شَا	شِ	شْ
-----	----	----

	شَد	Në fillim
	شَد	Në mes
	شْ	Në fund

Vërejtje: Shkronja (S) dhe (Sh) ndryshojnë në mes veti se shkronja S është pa pika ndërsa shkronja **Sh** i ka tri pika.

ش

ش

ش

ش

* شَبَّ * شَابُ * شَبَابُ * أَبْشُرُ *

Përgëzo

Të rinjtë

I ri

U bë i ri

* شَرِبَ * شُرْبَةٌ * إِشْرَبُ * شَرَابُ *

Lëng (pirje)

Pi

Një çorbë

Ka pirë

* أَشْرَبْتُ * شَرِبْتُ * شَرَبُوا *

Kanë pirë

Kam pirë

A ke pirë?

* شَاءَ * شِئْتُ * شِئْتُ * تَشَاءُ *

Dëshiron

Kam dëshiruar

Ke dëshiruar

Ka dëshiruar

* شَدَّ * أَشَدَّ * شِدَادُ * أَشَدُّ * شَدِيدُ * شَدُّوا *

Forcoheni

I fortë

Forcoje

Fortësi

Më e fortë

Forcohu

* بَشَّرُ * بَشَّارُ * شُورًا * أَشَارَ * أَشِيرُ *

Sinjalizoj

Ka sinjalizuar

Konsultimin

Përgëzues

Njeri

* تَشِيرُ * شَرُّ * شَرًّا * شَرِّ * شَجَرُ *

Pema

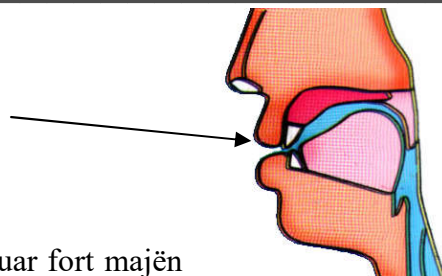
Të keqen

Të keqen

E keqe

Tregon

S — ص

Shkronja **ص - Sa** theksohet duke e takuar fort majën e gjuhës me mesin e dhëmbëve të përparmë dhe duke liruar frymë nga hunda.
- Është shkronjë e rëndë.

--	--	--

Sa

Si

Su

صُ	صِ	صَ
----	----	----

--	--	--

Saa

Sii

Suu

صُوا	صِي	صَا
------	-----	-----

--	--

S

Hassa

حَصَّ	صْ
-------	----

--	--	--

San

Sin

Sun

صَّ	صِ	صَا
-----	----	-----

	ط	Në fillim
	ط	Në mes
	ص	Në fund

ص

ص ص ص

صَبَّ * صُبَّ * صَبَرَ * صَبُورٌ * صَابِرٌ *

Durimtar Durimtar Ka duruar Gjuaj Ka gjuajtur

صَبْرٌ * إصْبِرْ * صَبَرْتُ * صَبَرُوا * إصْبِرُوا *

Duroni Kanë duruar Kam duruar Duro Durim

صَابِرُوا * أَصْبَحَ * أَصْحَابٌ * صَاحِبٌ *

Shok Shokë Është bërë Duroni

بِصَاحِبٍ * صَدَّ * صُدُوذٌ * صَدْرٌ * صَدْرِي *

Gjoksi im Gjoksi Pengesa Ka penguar Me shokun

جَصُوصٌ * خُصُوصٌ * خِصَّةٌ * خِصَّتِي *

Pjesa ime Pjesa Posaçërisht Spiun

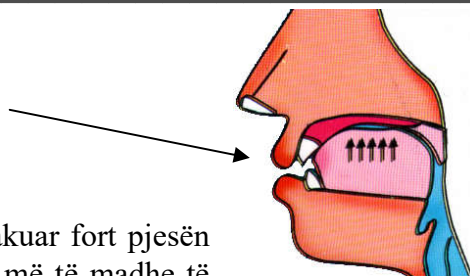
صُورَةٌ * صُورٌ * رَصَحَ * حَرَصَ * حَرِيصٌ *

Lakmues Ka lakmuar E ka ngulitur Suri (briri) Forma

حَاصٌ * حَصَصَ * رَصَّاصٌ * بِرَصَّاصٍ * حَصِصَ *

Veço Me plumba Plumbat E ka veçuar E veçantë

D — ض

Shkronja **ض - Da** theksohet duke takuar fort pjesën më të madhe të harkut të gjuhës me pjesën më të madhe të qiellzës apo të pjesës mbi dhëmbët e epërm, bile duke prekur edhe rrënjët e dhëmbëve të epërm.

- Është shkronjë e rëndë.

--	--	--

Da Di Du

--	--	--

Daa Dii Duu

--	--

D Seddun

--	--	--

Dan Din Dun

ض	ض	ض
---	---	---

ضَا	ضِي	ضُوا
-----	-----	------

ض	سَضْ
---	------

ضَا	ضِي	ض
-----	-----	---

	ظ	Në fillim
	ظ	Në mes
	ظ	Në fund

Vërejtje: Shkronja “S” e rëndë dhe shkronja “D” e rëndë ndryshojnë në mes vete vetëm se shkronja “D” e rëndë mbi të e ka një pikë.

ض

ض

ض

ض

*ضَرَبَ *ضَرَبَ *أَضْرَبَ *ضَرَبْتُ *ضَرَبُوا

I kanë mëshuar

I kam ra

Bjeri

I është ra

I ka mëshuar (ra)

*ضَرَبْتُ *ضَرَبَا *ضَرَبَا *ضَرَبُوا *ضَرَبُ

E rame

Janë rrahur

U është ra (të dyve)

I kanë ra (ata dy)

I ke ra (gj.f.)

*ضَرَزَ *ضَرَّازُ *تَضَرَّ *ضَارِبُ *بِضَارِبٍ

Me sjellësin

Sjellësi

I bën dëm

I dëmshëm

Dëm

*ضَدُّ *ضَاءَ *ضَحَا *ضَحَى *ضَحَا

Dreka

Sakrifikues

Ka sakrifikuar

Ka ndriçuar

E kundërta

*ضَرِيبُ *ضَرِيَّةٌ *ضَرِيحُ

Varri

Taksa

I fërkuar

*رَاضٍ *رَضَا *رَضُوا *إِرضَ *إِرضَى

Kënaqu (gj.f.)

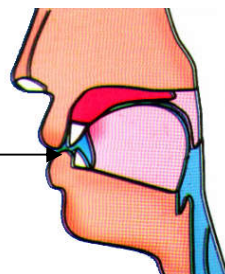
Kënaqu

Janë kënaqur

Janë kënaqur (ata dy)

I kënaqur

T — ط

Shkronja **ط** - **Ta** theksohet duke mbledhur gojën dhe me tërë gjuhën duke prekur gjysmëharkun e qiellzës dhe duke lëshuar frymë nga fyti.

- Është shkronjë e rëndë.
- Kur të vjen me sukun ◌ْ dridhet.

--	--	--

Ta

Ti

Tu

ط	ط	ط
---	---	---

--	--	--

Taa

Tii

Tuu

طوا	طى	طا
-----	----	----

--	--

Të

Hattun

حط	ط
----	---

--	--	--

Tan

Tin

Tun

ط	ط	طا
---	---	----

	ط	Në fillim
	ط	Në mes

ط

Në fund

ط

ط

ط

ط

* طَرَأَ * طَرَدَ * طَرَدَ * طَرَدَ * طَرَدُوا * أَطْرَدُوا *

Dëboni Dëbimin Dëbim E ka dëbuar U paraqit

* طَارِدٌ * بِطَارِدٍ * طَرَدُوا * طَرِدَا * طَرَدَا *

Dëbimin Janë dëbuar (ata dy) Janë dëbuar Me dëbuesin Dëbues

* طِبَ * طِبْتُ * طَابَ * طَبْتُ * طَبْتُ * طَوْبَى *

Tuba (pemë e xhenetit) Ke bë mirë (gj.f.) Ke bë mirë Ka bë mirë Kam bë mirë Bën mirë

* طَائِرٌ * تَطِيرُ * طِرَ * أَطِيرُ * طَارَ *

Ka fluturuar Fluturoj Fluturo Fluturon Fluturuesi

* بَسَطَ * بَسَطَا * بَاسِطٌ * بَاسِطٌ * تَبَسُّطٌ *

Bën zemërgjerësi Me zemërgjerin I gjerë Shtrirje Shtrirje

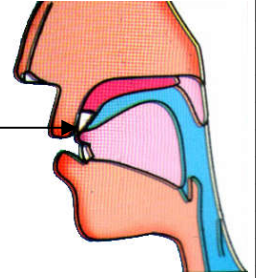
* اِبْسَطُوا * تَبَسَّطُوا * بَسَطْتُ * خُطَّطٌ *

Hapat Kam prekur Bëni zemërgjerësi Tregoni zemërgjerësi

* خَطَّطٌ * تَخَطَّيْتُ * خَطَّطُوا * خَطَّ *

Hapi Kanë planifikuar Planifikim Planifiko

DH — ظ

Shkronja **ظ - DHa** theksohet duke e mbledhur gojën dhe me tërë gjuhën me e prekur gjysmëharkun e dhëmbëve të epërm dhe duke lëshuar frymë nga hunda.

- Është shkronjë e rëndë
- Është shkronjë gjuhore.

--	--	--

DHa DHi DHu

--	--	--

DHaa DHii DHuu

--	--

DH Hadh-dhun

--	--	--

DHan DHin Dhun

ظ	ظ	ظ
---	---	---

ظوا	ظي	ظا
-----	----	----

ظ	ظ
---	---

ظ	ظ	ظا
---	---	----

	ظ	Në fillim
	ظ	Në mes
	ظ	Në fund

Vërejtje: Shkronja “T” e rëndë dhe shkronja “Dh” e rëndë ndryshojnë në në mes veti vetëm se shkronja “Dh” e rëndë mbi të e ka një pikë.

ظ ظ ظ

* خَطَّأَ

Hises (pjesës)

* خَطَّ

Hises (pjesës)

* خَطَّ

Hise (pjesë)

* اِظَّ

Këshillo

* خَظِرَ

Ndalesë

* خَطَّى

Pjesa ime

* خَظِيظُ

Fatlum

* خُطُوْظُ

Fatet

* خَظِرَ

Me ndaluesin

* خُظِرَا

Janë ndaluar

* خَظِرَ

Ndalesë

* خَظِرَ

Ndalës

* خَظِرَ

E ka ndaluar

* بِخَطَّارٍ

Me ndaluesin

* خَطَّارٌ

Ndalues

* أَخْظَرُ

Ndaloj

* تُخْظِرُ

Ndalon

* أَخْظَرْتُ

E kam ndaluar

* خَظَرْتُ

E ke ndaluar (gj.f.)

* خَظَرْتُ

E ke ndaluar

* خَظَرْتُ

E kam ndaluar

* أَخْظَرَا

Janë ndaluar (ata dy)

* إِخْظَرُوا

Janë ndaluar

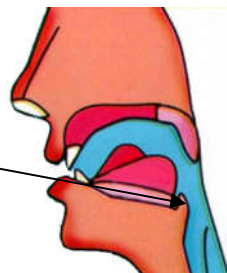
* خُظِرَا

Janë ndaluar (ata dy)

* خُظِرُوا

Janë ndaluar

A — ع

Shkronja ع – Ajn theksohet prej mesit të fytit duke e mbajtur gojën hapur dhe duke e shtrënguar.

- Është shkronjë e rëndë.
- Është shkronjë fytores, vendi i saj është mesi i fytit.

--	--	--

A I U

عْ	عِ	عُ
----	----	----

--	--	--

Aa Ii Uu

عُوا	عِي	عَا
------	-----	-----

--	--

Ė Dei-i

دَعْ	عْ
------	----

--	--	--

An In Un

عْ	عِ	عَا
----	----	-----

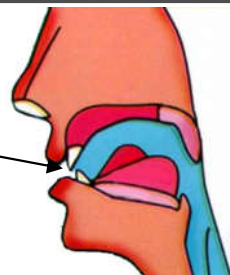
	عْ	Në fillim
	عِ	Në mes
	عُ	Në fund

ع

ع ع ع

* عِدَى	* عِدُوا	* عِدَا	* عِدْ
Premto (gj.f.)	Premtoni	Premtoni (ju dy)	Premto
* عِدِّدْ	* عِدِّ	* عِدِّدَ	* عِدِّدْ
Numëro	Ka numëruar	Ka numëruar	Numrat
* تُعْبِدُ	* أُعِدَّتْ	* عِدْ	* عِدَادُ
I bëhet ibadet	Është përgatitur	Përgatit	Përgatitje
* عَبَدْتُ	* عَبَدْتُ	* عَبَدْتُ	* أَعْبُدُ
I ke bërë ibadet (gj.f.)	Ke bërë ibadet	Kam bërë ibadet	I bëj ibadet
* عَبِيدُ	* عَبْدٌ	* عِبَادِي	* ۞ عِبَادُ
Rob	Rob	Robërit e mi	Robërit
* دَعَى	* عِبَادَتِي	* بِعِبَادَةٍ	* عَابِدَاتُ
Thirre	Ibadeti im	Në ibadet	Ibadetqoret
* بَاعَ	* بَغَ	* أَدْعُ	* دَعِ
Ka blerë	Blej	Thirr	Lere
* ذِرَاعٌ	* رَجَعُوا	* رَجَعُ	* جُوعٌ
Pëllëmbë	Janë kthyer	Kthim	Uria
			* سَعَا
			Janë angazhuar
			* عَسَّسَ
			u errësua

G — غ

Shkronja **غ - Gajn** theksohet prej pjesës së epërme të fytit dhe duke liruar frymë nga laringu.

- Është shkronjë e rëndë.
- Është shkronjë fytores.

--	--	--

Ga

Gi

Gu

--	--	--

Gaa

Gii

Guu

--	--

G

Beg-gi

--	--	--

Gan

Gin

Gun

غُ	غِ	غَ
----	----	----

غُوا	غِي	غَا
------	-----	-----

غُ	غِ
----	----

غُ	غِ	غَا
----	----	-----

	غُ	Në fillim
	غِ	Në mes
	غَ	Në fund

Vërejtje: Shkronja “Ajn” dhe shkronja “Gajn” ndryshojnë në mes vete nga ajo se “Gajni” e ka një pikë.

غ

غ

غ

غ

* غَدَا * غَرَرَ * غُرِرَ * غَبَّ * غَابَ * غِيبَ *

Është humbur Ka humbur Humb Është tradhtuar Ka tradhtuar Nesër

* غَاثَ * غَارَ * غَادَرَ * غَزَا * غَزَى *

Luftëtar Ka luftuar Ka shikuar Shpellë I ka ndihmuar

* اِغْرَبَ * غُرِبَ * غَرِبَ * غَرِيبٌ * غُرُوبٌ *

Perëndimi i diellit I vetmuar Është humbur Shko në kurbet

* غُبَارٌ * اَغْبَرَ * غَثَرَ * غَرِثَ *

Është uritur Është shtuar me bimë E ka pluhurosur Pluhuri

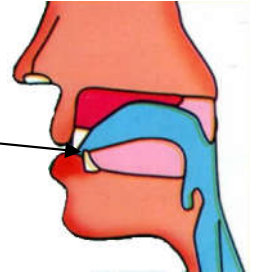
* غَطَاءٌ * غَارِثٌ * غَزَغَرَ * بَغَا *

E ka tejkaluar me të këqija Shpëlarja e gojës I uritur Mbulesa

* اَبْتَغَى * اِبْتَغُوا * بَبَاغَ * غَابَتْ *

Ka humbur (ajo) Me kriminelin Dëshironi Dëshiroj

F = ف

Shkronja ف - Fe theksohet duke i shtrënguar dhëmborët e epërm me buzën e poshtme dhe duke liruar frymë nga hunda.

- Është shkronjë buzore.

--	--	--

Fe

Fi

Fu

فُ	فِ	فَ
----	----	----

--	--	--

Faa

Fii

Fuu

فُوا	فِي	فَا
------	-----	-----

--	--

F

Uffun

أَفْ	فْ
------	----

--	--	--

Fen

Fin

Fun

فْ	فِ	فَا
----	----	-----

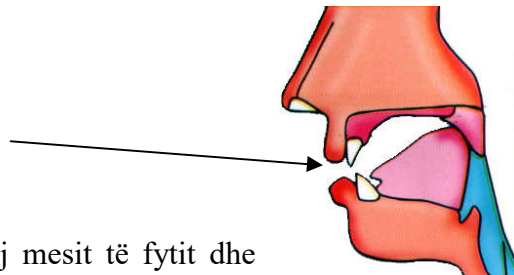
	فْ	Në fillim
	فِ	Në mes
	فَ	Në fund

ف

ف ف ف

* فَاتٌ	* فَازٌ	* فَارٌ	* أَفَادَ	* تَفِيدُ
Ka kaluar	Ka fituar	Miu	Ka përfituar	Tregon
* أَفُوزُ	* تَفُوزُ	* فِرْ	* فِرْتُ	* فِرْتُ
Fitoj	Fiton	Fito	Kam fituar	Ke fituar
* فَرٌّ	* فِرٌّ	* فِرَارٌ	* فَرُّوا	
Ka ikur	Ik	Ikja	Kanë ikur	
* فَرْدٌ	* فَرْدٌ	* فَرْدًا	* فَرَادًا	* أَفَرْدَ
Person	Personit	Personin	Veç e veç	E ka veçuar
* تَرَفٌ	* تَرَفًا	* أَتَرَفُوا		
Komoditet	E kanë tejkaluar me komoditet (ata dy)	E kanë tejkaluar me komoditet		
* صَفٌ	* صَفٌ	* صَفٌ	* صَفَاتٌ	* صَافَاتٌ
Cilëso	Rreshti	Cilësitë	Rreshtat	
* صَرَفٌ	* صَارِفٌ	* صَرَفُوا	* صَرَفًا	* صُفُوفٌ
E ka lakuar	Lakues	Kanë lakuar	Kanë lakuar (ata dy)	Rreshtat
* دَفَعٌ	* دَفَعٌ	* دُفِعَ	* دَافِعٌ	* دَفَعِي
E ka shtyrë	Shtyrje	Është shtyrë	Shtytës	Pagesa ime

K – ق

Shkronja **ق – Kaf** theksohet prej mesit të fytit dhe duke shtrënguar gojën dhe hundën.

- Është shkronjë fytores.
- Është shkronjë e rëndë.
- Kur të vjen me sukun dridhet.

--	--	--

Ka Ki Ku

قُ	قِ	قَ
----	----	----

--	--	--

Kaa Kii Kuu

قُوا	قِي	قَا
------	-----	-----

--	--

Kë Hakkun

قُحَّ	قُ
-------	----

--	--	--

Kan Kin Kun

قُ	قِ	قَا
----	----	-----

	قَا	Në fillim
	قِ	Në mes
	قُ	Në fund

ق

ق ق ق

* ق * قَى * قُوا * اِقْرَأ * قَدْ

Ndoshta Lexo Ruajeni veten Ruaje veten (gj.f.) Ruaje veten

* ذُق * ذَاق * رَق * قَدَرَ * قَدِيرٌ * قَادِرٌ

I fuqishëm I fuqishëm E ka caktuar Rob E ka shijuar Shijo

* حَق * حَقَّق * حَقَّى * حَقَّقَا * حُقُوق * تَحْقِيقٌ

Vërtetim Të drejtat Kanë vërtetu (ata dy) E drejta ime E ka drejtu E drejtë

* أَحَق * بِحَقِّ * دَقِيقٌ * دَقِيقَةٌ * حُقُوقِي

Të drejtat e mia Dakiki Mielli Me të drejtë Më e drejtë

* رَزَقَ * رَزُقَ * رَزُقِي * رَزَقَا * رُزِقُوا

Janë furnizuar Kanë furnizu (ata dy) Furnizimi im Furnizim E ka furnizuar

* شَقَّ * شَاقَّ * شِقَاقٌ * شَقِيقٌ * شَقِيقِي

Vëllai im Vëllai Vështirësi E vështirë E ka ndarë

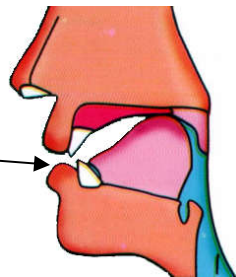
* غَرَقَ * غُرِقَ * غُرِقُوا * غُرِقُوا * غَرِقُوا

E ka fundosur Fundoset Janë fundosur Është fundosur E ka fundosur

* فَرَقَ * فَرَقُوا * فَرَقٌ * فِرَاقٌ * أَفَرَقُوا

E kanë ndarë Ndarje Dallim E kanë ndarë E ka ndarë

K — ك

Shkronja **ك** - **Kef** theksohet duke e hapur gojën pjesërisht dhe duke shtrënguar pjesën e epërme të fytyt dhe duke e prekur me pjesën e mesme të gjuhës.

- Është shkronjë e lehtë.
- Është shkronjë fytores.

--	--	--

Ke Ki Ku

كُ	كِ	كِي
----	----	-----

--	--	--

Kaa Kii Kuu

كُوا	كِي	كَا
------	-----	-----

--	--

K Sekke

سَكَّ	كُ
-------	----

--	--	--

Ken Kin Kun

كُ	كِ	كَا
----	----	-----

	ك	Në fillim
	ك	Në mes
	ك	Në fund

ك

ك ك ك

* كَتَبَ * كِتَابٌ * كُتِبَ * كَاتِبٌ * كَتَبَتْ *

Ke shkruar Shkrimtar Është bërë obligim Libër Ka shkruar

* أَكْتُبُ * أُكْتُبُ * كَتَبْتُ * كُتِبْتُ * كِتَابِي *

Libri im Librat Kam shkruar Shkruaj A të shkruaj?

* كَذَبَ * كَذِبٌ * كَذَّبَ * كَذَّابٌ *

Rrenacak Rrenacak Rrenacak Ka rrejtur

* كَثُرَ * كَثِيرٌ * كَفَرَ كَافِرٌ * كَرِبَ *

Fatkeqësi Pabesimtari ka mohuar Shumë Është shumë

* شَكَرَ * شَاكِرٌ * أَشْكُرُ *

Falëndero Falënderues Ka falënderuar

* رَكَعَ * تَرَكَعُ * اِرْكَعْ *

Bjer në ruku Bie në ruku Ka ra në ruku

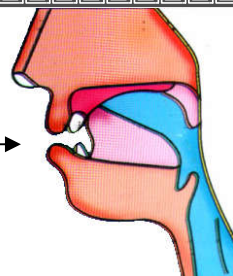
* رَاكِعًا * شَرَكٌ * أَشْرَكُوا *

bërë idhujtari Idhujtari Në ruku

* بِشِرْكَئِ * تُشْرِكُوا * شَرَكَئِ *

I ka bërë shok Ju bëni idhujtari Me idhujtarinë tënde

L — ل

Shkronja ل – Lem theksohet duke prekur me pjesët anësore të gjuhës pjesën e qiellzës dhe duke lëshuar frymë nga të dy anët e dhëmbëve.

- Është shkronjë gjuhore.
- Është shkronjë e lehtë.

--	--	--

Le

Li

Lu

لُ	لِ	لَ
----	----	----

--	--	--

Laa

Lii

Luu

لُوا	لِي	لَا
------	-----	-----

--	--

L

Del -le

دَلَّ	نَ
-------	----

--	--	--

Len

Lin

Lun

لُ	لِ	لَا
----	----	-----

	ل	Në fillim
	ل	Në mes
	ل	Në fund

ل

* أَتَلُّ * * أُتِلُّ * * لُبُّ * * بَلُّ * * لَوْلُو * * بَلَلُّ * * بَابِلُّ *

Babiloni Është lagur Dijamant Mirëpo Bërthama Recito A të recitoj?

* حَلُّ * * حَلَلَّ * * حَلَّالٌ * * حَلَّلْتُ * * حَلَّالٌ *

Hëna e re E kam lejuar E lejuar E ka zgjedhur Zgjedhje

* حَلِيلٌ * * تَحْلِيلٌ * * دُلُّ * * دَلِيلٌ * * لَعَلَّ *

Ndoshta Argument Trego argument Analizë Dashamir

* ذَلَّ * * زَلَّ * * زَلَزَالَ * * زَلَزَلْتُ * * غَلَّ * * اِنْغَلَّ *

Hiqe Është shtrenjtuar Është dridhur Tërmeti Ka rrëshqitur E ka nënçmuar

* ضَلَّ * * ضَلَّالٌ * * شَلَّ * * اِشْعَلَّ * * ظَلَّ * * ظَلَّالٌ *

Hije E ka hijesuar Ndeze E ka mangësuar Humbje Ka humbur

* قُلَّ * * كُنَّ * * قُلِيَ * * كُلِيَ * * قَالَّ * * كَالَ *

Ka matur Ka thënë Ha (gj.f.) Thuaj (gj.f.) Ha Thuaj

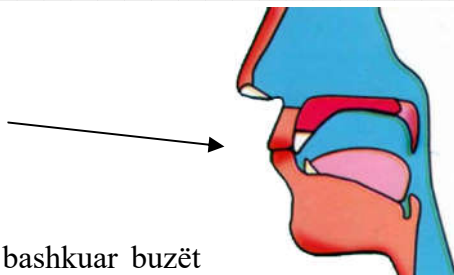
* قَالُوا * * أَكَلُوا * * قَالَا * * أَكَلَا * * قُلْتُ * * قُلْتَ *

Ke thënë Kam thënë Kanë ngrënë (ata dy) Kanë thënë (ata dy) Kanë ngrënë Kanë thënë

* لَكَ * * لَكَ * * لَعَلَّكَ * * قَلِيلٌ * * قَلِيلًا * * قَلِيلٌ *

Pak Pak Pak Ndoshta ti Ty (gj.f.) Ty

M — م

Shkronja م — Mim theksohet duke i bashkuar buzët plotësisht dhe duke liruar frymë nga fyt.

- Është shkronjë buzore.

--	--	--

Me

Mi

Mu

مُ	مِ	مُو
----	----	-----

--	--	--

Maa

Mii

Muu

مُوا	مِي	مُو
------	-----	-----

--	--

M

Thumme

ثُمَّ	مُ
-------	----

--	--	--

Men

Min

Mun

مُن	مِ	مُو
-----	----	-----

	م	Në fillim
	م	Në mes
	م	Në fund

م م م

* اَمَّ * بِمَّ * مُتَّمَّ * تَمَّ * تَمَامَّ * اَتَمَمْتُ *

E kam plotësuar E plotë E ka plotësuar Keni ydekur Me çka Ose

* اَمَّ * اَمَّ * اَمَّ * اَمَّ *

Përpara Udhëheqës Nëna e nënës Nëna

* ثَمَّ * ثَمَّ * ثَمَّ * ثَمَّ * ثَمَّ * ثَمَّ *

Falënderues Është falënderuar Ahmedi E ka falënderuar Frytet Atëherë këtu Pastaj

* حَمَّ * حَمِيمَّ * دَمَّ * دَمَّ * دَمَّ * دَمَّ *

Shkatërrim Është shkatërruar E ka shkatërruar Gjaku Shok i ngushtë Pëllumbi

* ذَمَّ * ذَمَّ * رَمَّ * رَمَّ * رَمَّ * رَمَّ *

E ka meremetuar Meremetim Rëra Ka gjuajtur E ka nënçmuar Nënçmim

* زَمَّ * سَمَّ * مَسَّى * شَمَّى * أَشَمَّ * شَتَمَّ *

E ka ofenduar Ndiej erë E ka ndier erën E ka prekur Helm Grup (tubim njerëzish)

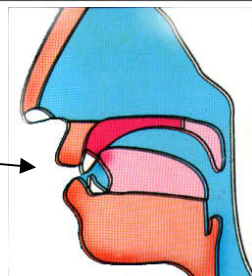
* صُمَّ * صَامَّ * صَوْمُوا * أَصُومُ * تَصُومُوا *

Agjëroni Agjëroj Agjëroni Ka agjëruar Agjëro

* عَمَّ * عَمَّ * عَمَّ * مَعَ * مَعَ * عُمُومَّ * تَعْمِيمُ *

Gjithëpërfshirje Në përgjithësi Së bashku Me Është përfshi E ka përfshi E ka përfshi

N — ن

Shkronja ن – Nun theksohet duke e prekur mesin e qiellzës me majën e gjuhës (paragjuhën) dhe duke e mbajtur frymën në ekuilibër.

- Është shkronjë gjuhor.
- Është shkronjë e lehtë.

--	--	--

Ne Ni Nu

نُ	نِ	نَ
----	----	----

--	--	--

Naa Nii Nuu

نُوا	نِي	نَا
------	-----	-----

--	--

N Inne

إِنَّ	نْ
-------	----

--	--	--

Nen Nin Nun

نْ	نِ	نَا
----	----	-----

	نَا	Në fillim
	نِ	Në mes
	نَ	Në fund

ن

ن

ن

ن

أَنْ * إِنْ * إِنْ * إِنَّا * إِنَّا * أَنَّنَا * إِنِّي * إِنِّي *

Vërtet unë Vërtetë unë Vërtetë ne Vërtetë ne Vërtetë ne Vërtetë Nëse Që

أَنْتَ * أَنْتُمْ * أَنْتِ * أَنْتِ * أَنْتِ * أَنْتِ * مَنْ * مَنْ * مَنْ * مَنْ *

Kemi besuar Prej kujt Ju (gj.f.) Ti (gj.f.) Ju Ju dy Ti

إِبْنِ * إِبْنِي * بَنَّا * بَنَّا * بَنَّا * بَنَّا * أَبْنَى * أَبْنَى * مَنَّا * مَنَّا * مِنْكُمْ *

Prej jush Prej nesh Ndërtojeni A me ndërto Ndërtesë Djemtë Dy djemtë Djali im Djali

نَبَأَ * أَنْبَأَ * بَنَبَا * بَنَبَا * بَنَبَا * بَنَبَا * نَارُ * نَارُ * نَارُ * نَارُ * مُنِيرٌ *

Ndriçues Drita Zjarri Djali i djalit Për lajmin E ka lajmëruar Lajm

نَزَلَ * نَزَلَ * نَزَلَ * نَزَلَ * نَزَلَ * نَزَلَ * تَنْزِيلٌ * تَنْزِيلٌ * نَالَ * نَالَ *

Ka arritur Zbritje E kemi zbritur E zbresim Është zbritur E ka zbritur

نَرِثُ * نُوحٌ * إِذْنٌ * إِذْنًا * أَذِنُوا * نُؤْمِنُ * ءَامِنُوا * ءَامِنُوا *

Besoni Besojmë Janë lejuar Leje Leje Nuhu a.s. Trashëgojmë

جَنَّ * جَنَّ * جَنَّ * جَنَّ * جَنَّ * جَنَّ * جَنَّ * جَنَّ * نُفِرًا * نُفِرًا *

Lexojmë Cmenduri Xhinët Embrioni Xhini Është çmendur

سَنَّ * سَنَّ * سَنَّ * سَنَّ * سَنَّ * سَنَّ * سَنَّ * سَنَّ * سَنَّ * سَنَّ *

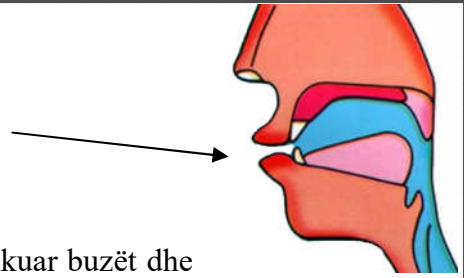
نُذْرِكُ *

Kuptojmë Arti Kanë banuar Kanë banuar (ata dy) I moshuar Vitet Ka kaluar vite

عَنْ * عَنَّا * عَنَّا * عَنَّا * عَنَّا * عَنَّا * عَنَّا * عَنَّا *

Te ne Te ju Prej jush Prej meje Prej nesh Prej

V — و

Shkronja و – Ve theksohet duke i bashkuar buzët dhe duke tërhequr frymë nga fundi i fytit dhe duke e liruar nga mesi i buzëve.

- Është shkronjë e lehtë.
- Është shkronjë buzore.

--	--	--

Ve

Vi

Vu

وُ	وِ	وَ
----	----	----

--	--	--

Vaa

Vii

Vuu

وُوا	وِی	وَا
------	-----	-----

--	--

V

Kavvi

قَوّ	و
------	---

--	--	--

Ven

Vin

Vun

وْ	وِ	وَا
----	----	-----

	و	Në fillim
	وِ	Në mes
	وَ	Në fund

Vërejtje: Shkronja و – Ve në gjuhën arabe theksohet si shkronja W e gjuhës angleze, e jo si “V” e gjuhës shqipe.

أَوْ * وَبِرٌّ * وَتَرٌّ * تَوَرَّاتٌ * وَرَثٌ * وَارِثٌ * وَرَاءَ *

Pas Trashëgimtar Ka trashëguar Teverati Tek Briri Ose

وَجَدَ * وَاجِدٌ * وَجَبَ * وَاجِبٌ * وَجِبَ * وَابِلٌ *

Rebesh shiu Është bë obligim Obligim E ka bë obligim Gjatësi E ka gjetur

وَدَّ * أُوْدٌ * نُودٌ * وَادٍ * بَوَادٍ * دَاوُودَ *

Davudi Në luginë Lugina Dëshirojmë Dëshiroj Ka dëshiruar

إِرْوِ * رَوَا * رَوُوا * وَزِنَ * وَازِنُ * وَزَنُ * زُوْدَ *

Është shtuar Peshorja Peshuesi Ka peshu Kanë transmetu Kanë transmetu Transmeto

وَسَّوَسَ * وَسَّوَسِ * وَسَّوَسِ * وَسَّوَسِ * تَسَّوُ *

Barazo Vesveseli Ai i cili fut huti Vesvese

عَوَا * غَاوٍ * وَفَا * قَوَّ * قَوَاتٌ * نَقَوَّى *

E forcojmë Forcat Forcoje E ka kryer Tepruesi E ka tepruar

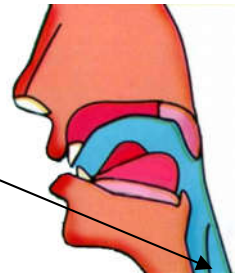
نَوْمٌ * قَوْمٌ * لَوْنٌ * نَوْرٌ * أَنْوَارٌ *

Dritat Ndriço Ngjyra Populli Gjumi

وَالِدٌ * وَالٍ * مَوْلَى * مَوْلَى * مَوْلَى * أَتَوَلَّى *

E marr për sipër Mutevel-li Mbrojtësi im Udhëheqës Babai

H - ه ه ه

Shkronja ه - He theksohet duke e ulur gjuhën poshtë dhëmbëve të poshtëm, kështu që gjuha tërhiqet në tërësi, ndërsa prej pjesës së poshtme dhe thellësisë së fytyrës të del frymë tingëlluese.

- Është shkronjë fytores.
- Është shkronjë e lehtë.

--	--	--

He

Hi

Hu

هـ	هـ	هـ
----	----	----

--	--	--

Haa

Hii

Huu

هوا	هي	ها
-----	----	----

--	--

H

Behhe

هـ	هـ
----	----

--	--	--

Hen

Hin

Hun

هـ	هـ	ها
----	----	----

	هـ	Në fillim
	هـ	Në mes
	هـ	Në fund

ه

ه ه ه ه

* هُوَ * هُمَا * هُمْ * هِيَ * هُنَّ * هُنَا * هُنَاكَ * هُنَالِكَ *

Aty afër Atje Këtu Ato Ajo Ata Ata dy Ai

* هَلْ * مِنْهُ * أَنَّهُنَّ * بِهِنَّ * هَمَّ * هَمَّ

Brengë Me ato Vërtetë ato Prej tij A?

* لَهُ * بِهِ * مَعَهُ * عِنْدَهُ * خَلَقَهُ * جَعَلَهُ * جَعَلْنَاهُ *

E kemi bërë E ka bërë E ka krijuar Te ai Me atë Me të I tij

* وَهَبَهُ * وَاهِبٌ * وَهَّابٌ * وَهَّابٌ * بَوَهَّابٍ *

Me bujarin Bujar Dhurues I ka dhuruar atij

* هَرَبَ * هَارِبٌ * خَلَقْتَهُ * أَمَرْتَهُ * مَهَّلْتُهَا *

I kam dhënë rast asaj E ke urdhëruar E ke krijuar Ikësi Ka ikur

* رَدَّهَ * رَدَّهَا * ثَرَدَهُ * نُرِيْدُهَا * أُرِيْدُهَا * نُرِيْدُهُنَّ *

I dëshirojmë ato E dëshiroj atë E dëshirojmë atë Me kthij atë E ka kthij atë E ka kthij atë

* أَهْلٌ * سَهَّلَهُ * أَهْلَهُ * أَهْلًا وَ سَهْلًا * مَهَّلَهُ *

Jepi rast (shans) Mirë se na keni ardhur E ka profesionalizuar E ka lehtësuar atë Familje

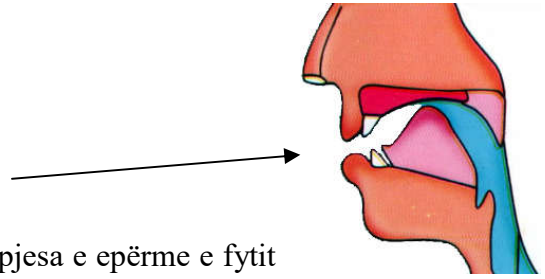
* دَرَسَهُ * أَحْصَاهُ * أَمْرَضَهُ * إِنَّهُ * مَهَّلْتُهُ *

I ka dhënë rast atij Vërtetë ai E ka sëmurë E ka veçuar E ka mësuar

* دَعَاهُ * أَدْعَاهُ * فَرَّقَهُ * دَرَكَهُ * لَدُنْهُ * مَهَّلْتُمْ *

I kanë dhënë rast atyre Te ai E ka kuptuar atë Ndaje atë Thirre atë Lëre atë

J — ي

Shkronja **ي** – Je theksohet nga pjesa e epërme e fytit duke takuar pjesën e poshtme të gjuhës me qiellzën e epërme.

- Është shkronjë e lehtë.
- Mundë të nxirret edhe nga pjesa e poshtme e fytit.

--	--	--

Je

Ji

Ju

ي	ي	ي
---	---	---

--	--	--

Jaa

Jii

Juu

يَا	يِي	يُؤَا
-----	-----	-------

--	--

J

Ejju

ي	آي
---	----

--	--	--

Jen

Jin

Jun

يَا	يِي	ي
-----	-----	---

	ي	Në fillim
	ي	Në mes
	ي	Në fund

ي

ي ي ي

يَدٌ * يَدَيْهِ * يَدَيَّ * يَدَوِيَّ * يَدَايَ * أَيْدِينَا *

Duart tona Dy duart e mia Punë dore Duart e mia Para dy duarve të tij Dora

أَيُّ * أَيَّا * أَيَّ * أَيَّ * أَيَّا * أَيُّنَا * أَيُّهُمْ * أَيُّهِنَّ * عَايَاتُ *

Ajete Cila prej tyre Cili prej tyre Cili nga ne Me cilin Cilin Cilën Cili

حَيٌّ * حَيُّوَا * يُحْيِي * يُمِيتُ * مَيِّتٌ * تَحِيَّةٌ *

Përschendetje I vdekur I bën të vdesin I ngjallë Përschendetni I Gjallë

حَيِّنَا * أَحْيَيْنَا * يُحْيِيكَ * يُحْيِيكُمْ * حَيِّتُمْ *

Jeni përschendetur Ju përschendesin Të përschendesim E kemi ngjallur E kemi ngjallë

رُوي * يَرْوي * زَيْدٌ * زِيَادَةٌ * زَيْدٌ * عَايَةٌ *

Ajet Është shtuar Shtesë Zejdi Transmeton Është transmetuar

زَيْنٌ * زَيْنٌ * أَرَيْنَ * نَزَيْنَ * أَيَّامٌ * عَايَتَيْنِ *

Dy ajete Ditë E stolisim E stolis Është stolisur E ka stolisur

خَشِيَهُ * ضَيْفٌ * صَيْفٌ * قِيَوْمٌ * لَيْنٌ *

I butë I Përgjithmonshëm Vera Miku E ka frikësuar atë

بَيْنَ * وَلِيٌّ * وَلِيٌّ * بُولِيٌّ * وَلِيًّا *

Udhëheqësin Me udhëheqësin Udhëheqësi im Udhëheqësi E ka shpjeguar

إِيَّاهُ * إِيَّاهُمَا * إِيَّاهُمْ * إِيَّاهَا * إِيَّاهُنَّ *

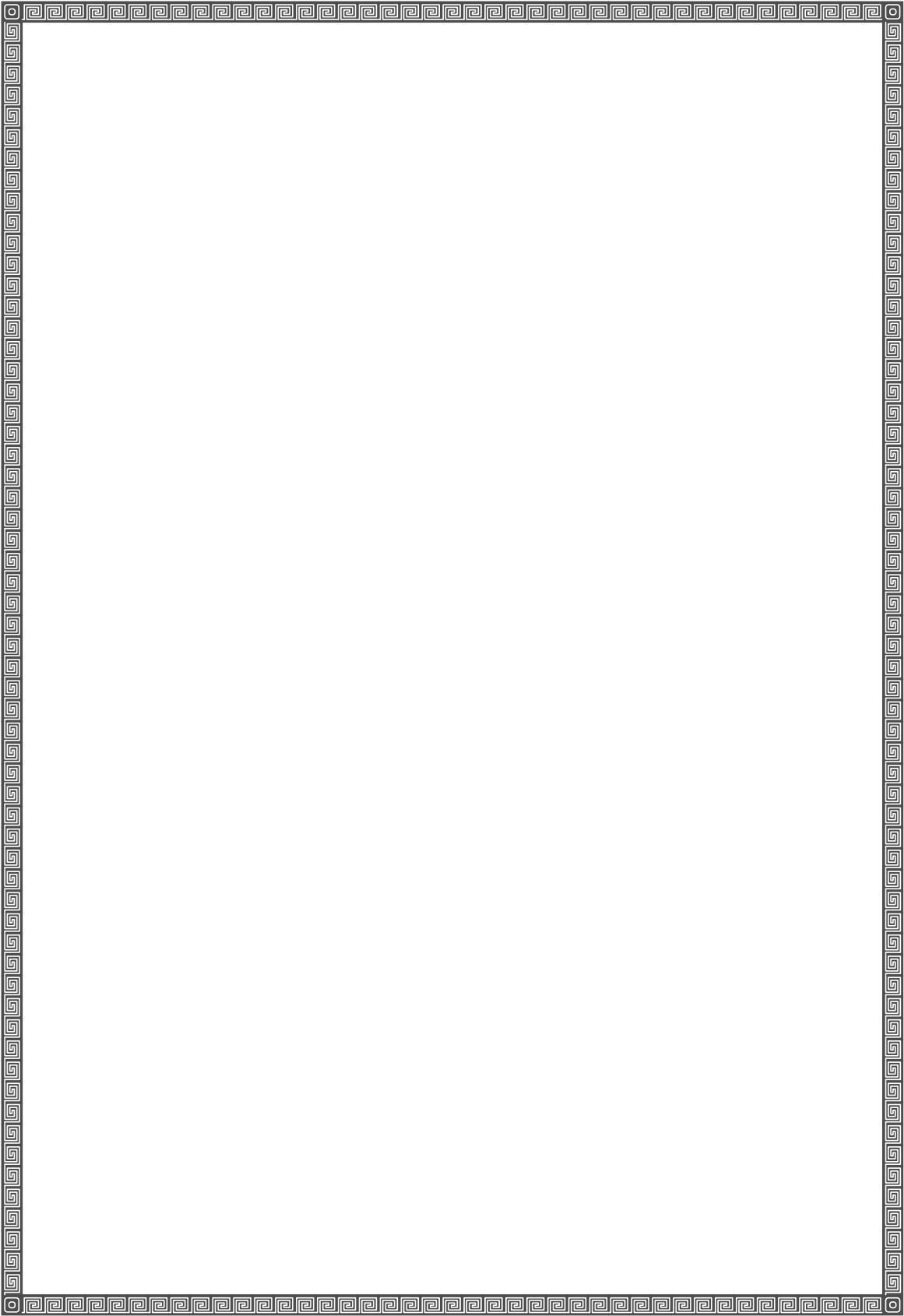
Atyre (gj.f.) Atyre (dyjave) Asaj Atyre Atyre (dyve) Atij

إِيَّاكَ * إِيَّاكُمَا * إِيَّاكُمْ * إِيَّايَ * إِيَّانَا *

Neve Mua Juve Juve (dyve) Ty

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ *
لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ *
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ *

KAPITULLI I DYTË

Në gjuhën shqipe kemi shkronjat e shtypit dhe shkronjat e shkrimit. Shkronjat e shtypit nuk lidhen në mes vete, por shkruhen ndaras, ndërsa shkronjat e shkrimit lidhen në mes vete. Kështu gjuha arabe ka shkronjat, të cilat lidhen me shkronjat e tjera dhe shkronjat, të cilat nuk lidhen. Pasi që gjuha arabe shkruhet dhe lexohet prej të djathtës në drejtim të së majtës, atëherë mund të themi se shkronjat, të cilat nuk lidhen me shkronjat e tjera nga e majta, shkronjat tjera nga e djathta lidhen me ta. Pra, për nga lidhja e shkronjave, shkronjat në gjuhën arabe ndahen në:

1. *Shkronjat, të cilat nuk lidhen me shkronjat e tjera;*
 2. *Shkronjat, të cilat lidhen me shkronjat e tjera.*
- **Shkronjat, të cilat nuk lidhen me shkronjat e tjera janë:**

ا د ز و

- **Shkronjat, të cilat lidhen me shkronjat e tjera janë:**

ب ت ث ج ح خ س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ك ل م ن ه ي

Përpos kësaj, edhe fjalët në gjuhën arabe lidhen. Lidhja e fjalëve në gjuhën arabe bëhet në dy forma:

1. Lidhja e fjalëve me **es-Sukun**, e që quhet - **Idh-haru Kamerije** dhe
2. Lidhja e fjalëve me **et-teshtid**, e që quhet - **Idgamu Shemsije**.

Fjalët, të cilat shkronjat e para i kanë prej shkronjave të **Idh-haru Kamerije** bëhet lidhja me një elif (ا), i cili nuk lexohet, eventualisht me dy elifa (ا , ا), pastaj shkronja L (ل), dhe fillon fjala me bashkëtingëlloren e vokalizar (El-Fet'hatu, Dame-tu, Kesre-tu).

Fjalët, të cilat shkronjat e para i kanë prej shkronjave të **Idgamu Shemsije** bëhet lidhja më e fortë, pra me dy elifa (ا , ا), të cilat elifa nuk lexohen por shërbejnë vetëm si urë kaluese për lidhjen e fjalëve dhe pastaj lexohet shkronja e dyfishuar, pra teshtidi, dhe quhet *Lidhje me teshtid* (me përforcues).

Shkronjat e **Idh-harul Kamerije** (pra lidhjes së lehtë të fjalëve) janë 14:

ا ب ج ح خ ع غ ف ق ك م و ه ي

Shkronjat e **Idgamu Shemsije** (pra lidhjes së fortë të fjalëve) janë 14:

ت ث د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ل ن

LIDHJA E FJALËVE

Ed-Dadu	ض الضَّادُ	El-Elif	ا الَافُ
Et-Tau	ط الطَّاءُ	El-Bau	ب الَبَابُ
Edh-Dhau	ظ الظَّاءُ	Et-Tau	ت الَتَّاءُ
El-Ajnu	ع الَعَيْنُ	Eth-Thau	ث الَتَّاءُ
El-Gajnu	غ الَغَيْنُ	El-Xhijmu	ج الَجِيمُ
El-Fau	ف الَفَاءُ	El-Hau	ح الَحَاءُ
El-Kafu	ق الَقَافُ	El-Hau	خ الَخَاءُ
El-Kafu	ك الَكَّافُ	Ed-Dalu	د الَدَّالُ
El-Lamu	ل الَلَامُ	Edh-Dhalu	ذ الَذَّالُ
El-Mimu	م الَمِيمُ	Err-Rrau	ر الَرَّاءُ
En-Nunu	ن الَنُّونُ	Ez-Zau	ز الَزَّاءُ
El-Vavu	و الَوَّاءُ	Es-Sijnu	س الَسِّينُ
El-Hau	ه الَهَاءُ	Esh-Shijnu	ش الَشِّينُ
El-Jau	ي الَيَاءُ	Es-Sadu	ص الَصَّادُ
Prej dele	مِنَ الَضَّائِ	Prej toke	مِنَ الَأَرَضِ
Prej balte	مِنَ الَطَّيْنِ	Prej dere	مِنَ الَبَابِ
Prej hije	مِنَ الِظِّلِّ	Prej dheu	مِنَ الَتَّرَابِ
Prej burimeve	مِنَ الَعْيُونِ	Prej Kau	مِنَ الَتَّوْرِ
Prej pluhuri	مِنَ الِغُبَارِ	Prej gjarpri	مِنَ الَحَيَاتِ
Prej goje	مِنَ الَفَمِّ	Prej Vizës	مِنَ الَحِطِّ

Prej zemrës	مِنَ الْقَلْبِ	Prej Hurisë	مِنَ الْخُورِ
Prej qeni	مِنَ الْكَلْبِ	Prej shtëpisë	مِنَ الدَّارِ
Prej qumështi	مِنَ اللَّبَنِ	Prej mizës	مِنَ الذَّبَابِ
Prej aeroporti	مِنَ الْمَطَارِ	Prej orizit	مِنَ الرُّوزِ
Prej zjarri	مِنَ النَّارِ	Prej kollitjes	مِنَ الزُّقَامِ
Prej trëndafili	مِنَ الْوَرْدَةِ	Prej qiellit	مِنَ السَّمَاءِ
Prej Pulëbardhe	مِنَ الْهُذُودِ	Prej diellit	مِنَ الشَّمْسِ
Prej dore	مِنَ الْيَدِ	Prej gjoksit	مِنَ الصَّدْرِ

HUMBJA E GJATËSISË PËR SHKAK TË LIDHJEVE TË FJALËVE

Zanoret e gjata shfuqizohen, me një fjalë, e humbin gjatësinë e tyre, kur ndodhë që dy fjalë lidhen mes vete, pa marrë parasysh ajo lidhje bëhet me sukun apo me teshtid. Kështu që, duhet tejkaluar edhe ا edhe و edhe ى , sepse këta shërbejnë vetë si urë kaluese apo për lidhjen deri te bashkëtingëllorja, gjegjësisht, te shkronja e parë e fjalës tjetër.

أ	مَا الْأَرْضُ	فِي الْأَرْضِ	عَلَى الْأَرْضِ	قَالُوا الْأَرْضُ
ب	مَا الْبَابُ	فِي الْبَابِ	عَلَى الْبَابِ	قَالُوا الْبَابُ
ت	مَا التُّرَابُ	فِي التُّرَابِ	عَلَى التُّرَابِ	قَالُوا التُّرَابُ
ث	مَا الثَّعْلَبُ	فِي الثَّعْلَبِ	عَلَى الثَّعْلَبِ	قَالُوا الثَّعْلَبُ
ج	مَا الْجَبَلُ	فِي الْجَبَلِ	عَلَى الْجَبَلِ	قَالُوا الْجَبَلُ
ح	مَا الْحِمَارُ	فِي الْحِمَارِ	عَلَى الْحِمَارِ	قَالُوا الْحِمَارُ
خ	مَا النَّخِيلُ	فِي النَّخِيلِ	عَلَى النَّخِيلِ	قَالُوا النَّخِيلُ

د	مَا الدُّنْيَا	فِي الدُّنْيَا	عَلَى الدُّنْيَا	قَالُوا الدُّنْيَا
ذ	مَا الذَّنْبُ	فِي الذَّنْبِ	عَلَى الذَّنْبِ	قَالُوا الذَّنْبَ
ر	مَا الرَّمْلُ	فِي الرَّمْلِ	عَلَى الرَّمْلِ	قَالُوا الرَّمْلَ
ز	مَا الزَّبُورُ	فِي الزَّبُورِ	عَلَى الزَّبُورِ	قَالُوا الزَّبُورَ
س	مَا السَّرِيرُ	فِي السَّرِيرِ	عَلَى السَّرِيرِ	قَالُوا السَّرِيرَ
ش	مَا الشَّمْسُ	فِي الشَّمْسِ	عَلَى الشَّمْسِ	قَالُوا الشَّمْسَ
ص	مَا الصِّرَاطُ	فِي الصِّرَاطِ	عَلَى الصِّرَاطِ	قَالُوا الصِّرَاطَ
ض	مَا الضَّبُّ	فِي الضَّبِّ	عَلَى الضَّبِّ	قَالُوا الضَّبَّ
ط	مَا الطَّوْرُ	فِي الطَّوْرِ	عَلَى الطَّوْرِ	قَالُوا الطَّوْرَ
ظ	مَا الظِّلُّ	فِي الظِّلِّ	عَلَى الظِّلِّ	قَالُوا الظِّلَّ
ع	مَا الْعَيْنُ	فِي الْعَيْنِ	عَلَى الْعَيْنِ	قَالُوا الْعَيْنَ
غ	مَا الْغُبَارُ	فِي الْغُبَارِ	عَلَى الْغُبَارِ	قَالُوا الْغُبَارَ
ف	مَا الْفِيلُ	فِي الْفِيلِ	عَلَى الْفِيلِ	قَالُوا الْفِيلَ
ق	مَا الْقَمَرُ	فِي الْقَمَرِ	عَلَى الْقَمَرِ	قَالُوا الْقَمَرَ
ك	مَا الْكَأْبُ	فِي الْكَأْبِ	عَلَى الْكَأْبِ	قَالُوا الْكَأْبَ
ل	مَا اللَّبَنُ	فِي اللَّبَنِ	عَلَى اللَّبَنِ	قَالُوا اللَّبْنَ
م	مَا الْمَالُ	فِي الْمَالِ	عَلَى الْمَالِ	قَالُوا الْمَالَ
ن	مَا النَّارُ	فِي النَّارِ	عَلَى النَّارِ	قَالُوا النَّارَ
و	مَا الْوَرْدَةُ	فِي الْوَرْدَةِ	عَلَى الْوَرْدَةِ	قَالُوا الْوَرْدَةَ
هـ	مَا الْهُدُودُ	فِي الْهُدُودِ	عَلَى الْهُدُودِ	قَالُوا الْهُدُودَ
ي	مَا الْيَدُ	فِي الْيَدِ	عَلَى الْيَدِ	قَالُوا الْيَدَ

SHKRONJAT E RËNDA

SHKRONJAT E LEHTA

عَ A عِ عِ عَا عَا عُو عُو	أَ A إِ إِ أَا أَا أُو أُو
طَ Ta طِ طِ طَا طَا طُو طُو	تَ Te تِ تِ تَا تَا تُو تُو
ضَ Da ضِ ضِ ضَا ضَا ضُو ضُو	دَ De دِ دِ دَا دَا دُو دُو
ظَ Dha ظِ ظِ ظَا ظَا ظُو ظُو	ذَ Dhe ذِ ذِ ذَا ذَا ذُو ذُو
صَ Sa صِ صِ صَا صَا صُو صُو	سَ Se سِ سِ سَا سَا سُو سُو
قَ Ka قِ قِ قَا قَا قُو قُو	كَ Ke كِ كِ كَ كَا كُو كُو
حَ Hi حِ حِ حَا حَا حُو حُو	حَ Hi حِ حِ حَا حَا حُو حُو
هَ He هِ هِ هَا هَا هُ هُو	هَ He هِ هِ هَا هَا هُ هُو

ZANORJA E GJATË "A" NË FUND TË FJALËS

مَضَا	مَضَى	رَأَا	رَأَى
يَتَمَطَّا	يَتَمَطَّى	أَبَا	أَبَى
تَلْظَا	تَلْظَى	أَتَا	أَتَى
نَفَا	نَفَى	غُتَا	غُتَى
طَغَا	طَغَى	رَجَا	رَجَى

أَوْحَى	أَوْحَا	كَفَى	كَفَا
سَخَى	سَخَا	رَقَى	رَقَا
هَدَى	هَدَا	بَكَى	بَكَا
أَذَى	أَذَا	أُولَى	أُولَا
أَرَى	أَرَا	رَمَى	رَمَا
أَزَى	أَزَا	أَغْنَى	أَغْنَا
مُوسَى	مُوسَا	سَوَى	سَوَا
مَشَى	مَشَا	نَهَى	نَهَا
مَصَى	مَصَا		

DALLIMI NË MES ZANOREVE TË GJATA DHE ZANOREVE TË SHKURTA

ءَانٌ - إِنْ	إِيْلَ - آيْنَ	أَوْبٌ - أُولَى
بَابٌ - بِأَبٍ	بِيعٌ - بَيْتٌ	بُورٌ - بُوتٌ
تَابٌ - تَأَزَ	تَيْبٌ - تَيْبٌ	تُوبٌ - تُوبٌ
ثَابٌ - ثَارَ	ثِيْبٌ - ثِيْبٌ	ثُوبٌ - ثُوبٌ
جَاءٌ - جَاجٌ	جِيئَ - جَيْلٌ	جُوعٌ - جَوْلٌ
حَابٌ - حَابٌ	حِيلٌ - حَيْلٌ	حُورٌ - حَوْنٌ
خَانَ - خَانَ	خِيْلٌ - خَيْلٌ	خُوبٌ - خُوبٌ
رَانَ - رَأَبٌ	رِيْنٌ - دَيْنٌ	رُورٌ - جُورٌ
ذَاقٌ - ذَارَ	ذِيْمٌ - ذَيْلٌ	ذُوقٌ - ذُورٌ
رَامَ - رَأَثَ	رِيْمٌ - رِيْبٌ	رُومٌ - رُودٌ

زَال - زَالَ	زِيل - زَيْلٌ	زُول - زَوْلٌ
سَال - سَالَ	سِيل - سَيْلٌ	سُول - سَوْلٌ
شَاب - شَالَ	شَيْب - شَيْبٌ	شُوب - شَوْلٌ
صَار - صَاصَ	صِير - صَيْرٌ	صُور - صَوْلٌ
ضَالَ - ضَانَ	ضِيل - ضَيْرٌ	ضُول - ضَوْلٌ
طَاب - طَانَ	طِيب - طَيْبٌ	طُوب - طَوْلٌ
ظَالَ - ظَالَ	ظِيل - ظَيْرٌ	ظُول - ظَوْلٌ
عَاب - عَابَ	عِيب - عَيْبٌ	عُوب - عَوْلٌ
غَاب - غَابَ	غِيب - غَيْبٌ	غُوب - غَوْلٌ
فَات - فَارٌ	فِيل - فَيْلٌ	فُول - فَوْلٌ
قَالَ - قَاكَ	قِيل - قَيْدٌ	قُود - قَوْلٌ
كَانَ - كَانَّ	كِيل - كَيْدٌ	كُون - كَوْلٌ
لَادَ - لَانَ	لِير - لَيْتٌ	لُوب - لَوْلٌ
مَالَ - مَأَو	مِيل - مَيْتٌ	مُوسَى - مَوْلٌ
نَالَ - نَاتٍ	نِيل - نَيْتٌ	نُور - نَوْلٌ
وَالَ - وَانَ	وِيب - وَيْرٌ	وُود - وَوْلٌ
هَاب - هَابَ	هِيَب - هَيْتٌ	هُوب - هَوْلٌ
يَاب - يَاسَ	يِيب - يَيْرٌ	يُول - يَوْلٌ

سُورَةُ الْفِيلِ مَكِّيَّةٌ
وآياتها خمسٌ

(١٠٥)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ۝^١ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ
فِي تَضَلُّيلٍ ۝^٢ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ۝^٣ تَرْمِيهِمْ
بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ ۝^٤ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ ۝^٥

سُورَةُ قُرَيْشٍ مَكِّيَّةٌ
وآياتها أربع

(١٠٦)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا يَلْفُ قُرَيْشٍ ۝^١ إِلَهَ لَهُمْ رِحْلَةَ الْشِّتَاءِ
وَالصَّيْفِ ۝^٢ فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ۝^٣ الَّذِي
أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَءَامَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ۝^٤

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

ELEM TERAKEJFE FEALE **RABBUKE**
BI **ES-HAABIL** FII/L.

ELEM JEXH'AL KEJDEHUM FII TEDLI///L.
VE ERSELE ALEJHIM TAJRAN EBAABI///L
TERMI/HIM BI **HIXHAARATIM** - MIN SIXH-XHI///L.
FE XHEALEHUM KE **ASFIM** - MEëKUL.

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

LI I/LA4FI **KURAJJ**SH.
I/LA4FIHIM RIHLETESH-SHITAAI VES-**SAJJ**F.
FEL JEA'BUDUU RABBE HAADHEL BEJIT.
EL LEDHI/ ET'AMEHUM MIN XHUUIN
VE AAMENEHUM MIN **HAUF**.

سُورَةُ الْمَاعُونِ مَكِّيَّةٌ
وَأَيَّاتُهَا سَبْعٌ

(١٠٧)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يَكْذِبُ بِالْدينِ ① فذالك الَّذي يدْعُ

الْيَتِيمَ ② وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ ③ فَوَيْلٌ

لِلْمُصَلِّينَ ④ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ⑤

الَّذِينَ هُمْ يُرَآءُونَ ⑥ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ⑦

سُورَةُ الْكَوثرِ مَكِّيَّةٌ
وَأَيَّاتُهَا ثَلَاثٌ

(١٠٨)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ① فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ ②

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ③

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

ERA EJTEL-LEDHI/
JUKEDH-DHIBU BID-DI//JN.
FEDHAALIKEL LEDHI/
JEDU'UL JETI/JM.
VE LA4 JEHUDDU
ALAA TA'AAMIL MISKI///N.
FE VEJLUL - LIL MUSAL-LI/NEL-LEDHI/NE
HUM AN SALAATHIHIM SA4HUUUN.
EL-LEDHI/NE HUM JURAAAAUUUUN.
VE JEMNE'UUNEL MAA'UUUN.

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

IN-NA44 EATAJNAAKEL KEVTHER.
FESAL-LI LIRABBIKE VENHAR.
INNE SHAANIEKE HUVEL EBËTER.

سُورَةُ الْكَافِرُونَ مَكِّيَّةٌ
وَآيَاتُهَا سِتٌّ

١٠٩

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَٰأَيُّهَا الْكَافِرُونَ ١ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ٢

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ٣ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ٤

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ٥ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ٦

سُورَةُ النَّصْرِ مَدَنِيَّةٌ
وَآيَاتُهَا ثَلَاثٌ

١١٠

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ١ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ

فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ٢ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ

إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ٣

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

KUL JA44 EJ44HEL KA44FIRUU44UN.
LA4444 E44BUDU MA44 TE44BUDU44UN.
VE LA4444 ENTUM 'A44BIDU44NE MA44 E'44BUDë.
VE LA4444 ENE 'A44BIDUM MA44 '44BEDTUM.
VE LA4444 ENTUM 'A44BIDU44NE MA44 E'44BUDë.
LEKUM DI44NUKUM VE LIJE DI44N.

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

IDHA44 XHA4444E NESRULL-LLA44HI VEL FET'H.
VE RA EJ44TEN-NA44SE JED'H44ULU44NE
FI44 DI44NIL-LA44HI EFVA44XHAA.
FESEBBIH BI44HAMDI RABBIKE VESTEG44FIRH,
IN-NEHU44 KA44NE TEVVA44BA44.

سُورَةُ الْمَسَدِ مَكِّيَّةٌ
وَأَيَّاتُهَا خَمْسٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ① مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا
كَسَبَ ② سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ③ وَأُمْرَاتُهُ هُمُومًا
الْحَطَبِ ④ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ⑤

سُورَةُ الْإِخْلَاصِ مَكِّيَّةٌ
وَأَيَّاتُهَا أَرْبَعٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ① اللَّهُ الصَّمَدُ ② لَمْ يَلِدْ وَلَمْ
يُولَدْ ③ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ④

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

TEBBET JEDA~~AAA~~ EBI/ LEHEBIN VETEBBë.
MA~~A~~ AGNA~~A~~ ‘ANHU MA~~A~~LUHU~~U~~ VE MA~~A~~ KESEBë.
SE JESLA~~A~~ NA~~A~~RAN DHA~~A~~TE LEHEBë.
VEMRAETUHU~~U~~ HAMMA~~A~~ LETEL HATABë.
FI/ XHI/DIHA~~A~~ HABLUM - MIM MESEDë.

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

KUL HUVALLA~~A~~HU EHADë.
ALLA~~A~~HUS-SAMEDë.
LEM JELIDë
VE LEM JUULEDë.
VE LEM JEKUL - LEHU~~U~~
KUFUVEN EHADë.

سُورَةُ الْفَالِقِ مَكِّيَّةٌ
وَآيَاتُهَا خَمْسٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ① مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ② وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا
وَقَبَ ③ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ④ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ⑤

سُورَةُ النَّاسِ مَكِّيَّةٌ
وَآيَاتُهَا سِتٌّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ① مَلِكِ النَّاسِ ② إِلَهِ
النَّاسِ ③ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ④ الَّذِي يُوَسْوِسُ
فِي صُدُورِ النَّاسِ ⑤ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ⑥

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

KUL E'UUDHU BIRABBIL FELEKë.
MIN SHERRRRI MAÄ HALEKë.
VE MIN SHERRRRI GAASIÄIN IDHAÄ VEKABë.
VE MIN SHERRRRIN NEFFAÄTHAÄTI FIL UKADë.
VE MIN SHERRRRI HAÄSIDIN IDHAÄ HASEDë.

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

KUL E'UUDHU BI RABBIN-NAÄÄÄS.
MELIKIN-NAÄÄÄS.
ILÄÄHIN-NAÄÄÄS.
MIN SHERRRRIL VESVÄÄSIL HAN-NAÄÄÄS.
EL-LEDHI/ JUVESVISU
FII SUDUURIN-NAÄÄÄS.
MINEL XHIN-NETI VEN-NAÄÄÄS.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
 الرَّحِيمِ
 مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ
 إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ
 اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ
 الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ
 عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

BISMIL LAHI RRAHMANI RRAHIM

ELHAMDU LIL-LAAHI RABBIL 'AALEMI/N.

ERR-RRAHMAANIRR-RRAHI/M.

MAALI KI JEVMID-DI/N.

IJJA AKE NEABUDU VE IJJA AKE NESTE'I/N.

IHDINESSIRA ATAL MUSTEKI/M.

SIRA ATAL-LEDHI/NE EN'AMTE 'ALEJHIM.

GAJRIL MEGDUUBI 'ALEJHIM VELED-DA AAAL-LII/N.

DUAJA E JAA SIIN -it

Bismil-lahirr-rrahmanirr-rrahim

Elhamdu lil-lahil-ledhi nezzelel furkane 'ala 'abdihi lijekune lil 'alemine nedhira.

All-llahumme-xh'alil Kur'ane lena fiddunja karinen ve fil kijameti shefi'an ve 'ales-sirati nuren ve ilel hajrati kul-liha delilen ve imama.

All-llahumme bel-lig ve evsil thevabe ma kareënahu ba'del kabuli minna hedijjeten ila ruhi sejjidina Muhammedin sal-lall-llahu 'alejhim exhme'in. Ve ila ervahi abaina ve ummehatina ve ehavatina ve ihvetina ve evladina ve akribaina ve esdikaina ve li ustadhina ve li xhemi'il muëminine vel muëminat. Va'fu 'anna ja Kerim! Vestexhib du'aena birahmetike ja erhamerr-rrahimin! Vel hamdu lil-lahi rabbil 'alemin.

سُورَةُ يُسِّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَّ ١ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ٢ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ٣ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ٤ تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ٥ لِنُنْذِرَ قَوْمًا مَا أُنْذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ٦ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ٧ إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ٨ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ٩ وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنْذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ١٠ إِنَّمَا نُنْذِرُ مَنْ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ١١ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَى وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَرَهُمْ وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ ١٢

SURETU JA SIN

Bismil-lahirr-rrahmanirr-rrahim

(1) Jaa Siiiiin. (2) Vel **Kur'aanil hakiim**. (3) Inneke leminel murseliin. (4). 'Alaa siraatin mustekiim. (5) Tenziilel 'Aziizirr-rrahiim. (6) Litundhire kavmen maa undhire aabaaaaahum fehumi gaafiluun. (7) Lekad **hakkal kavlu 'alaa ektherihim** fehumi laa juëminuun. (8) Innaa xhe'alnaa fii eanaakihim eglaalen fehije ilel edhkaani fehumi mukmehuun. (9) Ve xhe'alnaa min bejni ejdiihim sedden ve min **halfihim** sedden fe egshejnaahum fehumi laa jubsiruun. (10) Ve sevaaaaun 'alejhim e endhertehum em lem tundhirhum laa juëminuun. (11) Innemaa tundhiru menittebe'adh-dhikre ve **hashijerr-rrahmaane bil gajbi febeshshirhu bimegfiretin** ve exhrin keriiim. (12) Innaa nehnu nuhjiil mevtaa ve nektubu maa **kaddemuu ve aathaarehum ve kul-le shej-in ehsajnaahu fii imaamin mubiin**.

وَأَضْرِبْ لَهُم مِّثْلًا مِّمَّا أَصْحَبَ الْقَرْيَةَ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾
إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا
إِلَيْكُمْ مُّرْسَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ
الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾ قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا
إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾ وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٧﴾
قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُمْ
مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨﴾ قَالُوا طَيَّرْنَاكُمْ مَعَكُمْ أَيْنَ ذُكِّرْتُمْ
بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿١٩﴾ وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ
يَسْعَى قَالَ يَنْقُومُ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾ اتَّبِعُوا مَنْ
لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٢١﴾ وَمَالِيَ لَا أَعْبُدُ إِلَّا
فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾ أَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً إِنْ
يُرِدْنِ الرَّحْمَنُ بَضُرٌّ لِّيَ تَغْنِي عَنِّي شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا
يُنْقِذُونِ ﴿٢٣﴾ إِنِّي إِذًا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾ إِنِّي أَمِنْتُ
بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ ﴿٢٥﴾ قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَلَيْتَ قَوْمِي
يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٧﴾

(13) Vedrib lehum methelen es-haabel karjeti idh xhaaaaehel murseluun.

(14) Idh erselnaa ilejhimuthnejni fekedh-dhebuuhumaa fe'az-zeznaa bi thaalithin fekaaluu innaa ilejkum murseluun.

(15) Kaaluu maa entum il-la besherun mithlunaa ve maa enzelerr-rrahmaan min shej-in in entum il-laa tekdhibuun.

(16) Kaaluu rabbunaa jealemu inna ilejkum lemurseluun.

(17) Ve maa 'alejnaa il-lel belaagul mubiin.

(18) Kaaluu innaa tetajjerna bikum le in lem tentehuu lenerxhumennekum ve lejemes-sennekum minnaa 'adhaabun eliim.

(19) Kaaluu taaaairukum me'akum e in dhukkirtum bel entum kavmun musrifuun.

(20) Ve xhaaaae min eksal mediineti rexlulun jes'aa kaale jaa kavmit-tebi'ul murseliin.

(21) Ittebi'uu men la jes'elukum exhren ve hum muhteduun.

(22) Ve maa lije laa eabudul-ledhii fetarenii ve ilejhi turxhe'uun.

(23) E ettehidhu min duunihii aaliheten in juridnirr-rrahmaan bidurr-rrin laa tugni 'annii shefaa'atuhum shej-en ve laa junkidhuun.

(24) Innii idhen lefii dalaalin mubiin.

(25) Innii aamentu birabbikum fesme'uun.

(26) Kiiled-hulil xhennete kaale jaa lejte kavmii jealemuun.

(27) Bima gaferelii rabbii vexhe'alenii minel mukremiin.

وَمَا أَنزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا
 كُنَّا مُنْزِلِينَ ﴿٢٨﴾ إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَمِدُونَ
 ﴿٢٩﴾ يَحْسَرَةُ عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ
 يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٠﴾ أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ
 أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾ وَإِنْ كُلٌّ لَّمَّا جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ
 ﴿٣٢﴾ وَءَايَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيِّتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا
 فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ
 وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿٣٤﴾ لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ
 وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾ سُبْحَنَ الَّذِي
 خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ
 وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَءَايَةٌ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ
 فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾ وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا
 ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَالْقَمَرَ قَدَرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّى
 عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ﴿٣٩﴾ لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ
 الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

(28) Ve maa enzel naa 'alaa kavmihii min beadihii min xhundin mines-semaaaai ve maa kunnaa munziliin.

(29) In kaanet il-laa sajhaten vaahideten feidhaa hum haamiduun. (30) Jaa hasreten 'alel 'ibaadi maa jeëtihiim min

resuulin il-laa kaanuu bihi jستهزيوون. (31) Elem jerev kem ehleknaa kablehum minel kuruuni ennehum ilejhim laa

jerxhi'uun. (32) Ve in kul-lun lemmaa xhemii'un ledejnaa muhdaruun. (33) Ve aajetun lehumul erdul mejtetu ehjejnaahaa

ve ehrexhnaa minhaa habben feminhu jeëkuluun. (34) Vexhe'alnaa fiihaa xhennaatin min nehiilin ve eanaabin ve

fexh-xhernaa fiihaa minel 'ujuun. (35) Li jeëkuluu min themerihii ve maa 'amilet-hu ejdiihim efelaa jeshkuruun.

(36) Subhaanel-ledhii halekal ezvaaxhe kul-lehaa mim-maa tunbitul erdu ve min enfusihiim ve mim-maa laa jealemuun.

(37) Ve aajetun lehumul-lejlu neslehu minhun-nehaare fe idhaa hum-mudhlimuun. (38) Vesh-shemsu texhrii limustekarr-rrin

lehaa dhaalike tekdiirul 'aziizil 'aliim.

(39) Vel kamere kaddernaahu menaazile hattaa 'aadekel 'urxhuunil kadiim. (40) Lesh-shemsu jenbegii lehaa en tudrikel

kamere velel-lejlu saabikun nehaari ve kul-lun fii felekin jesbehuun.

وَءَايَةٌ لَهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِّ الْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا
 لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيحَ لَهُمْ
 وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ ﴿٤٣﴾ إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا
 قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾
 وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ ءَايَةٍ مِنْ ءَايَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ
 ﴿٤٦﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ انْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا الَّذِينَ كَفَرُوا
 لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْطَعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي
 ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
 ﴿٤٨﴾ مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ
 ﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾
 وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ
 ﴿٥١﴾ قَالُوا أَيَوِّلُنَا مِنْ بَعَثِنَا مِنْ مَرْقَدٍ هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ
 وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾ إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً
 وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾ فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ
 نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

(41) Ve aajetun lehum ennaa **hamelnaa dhurr-rrijjetehum** fil fulkil mesh-**huun**. (42) Ve **haleknaa** lehum min mithlihii maa jerkebuun. (43) Ve in nesheë nugrikhum felaa **sariha** lehum ve laa hum junkadhuun. (44) Il-laa **rahmeten** minnaa ve metaa'**an** ilaa **hiin**. (45) Ve idhaa **kiile** lehumut-tekuu maa bejne ejdiikum ve maa **halfekum** le'al-lekum turhamuun.

(46) Ve maa teëtiihim min aajetin min aajaati rabbihim il-laa kaanuu '**anhaa muëridiin**. (47) Ve idhaa **kiile** lehum enfikuu mim-maa **rezekakumull-llaahu kaalel-ledhiine** keferuu lil-ledhiine aamenuu enut'imu men lev jeshaaaaull-llaahu **et'amehuu** in entum il-laa fii **dalaalin** mubiin.

(48) Ve **jekuuluune** metaa haadhel **veadu** in kuntum **saadikiin**.

(49) Maa jend**huruune** il-laa **sajhaten** vaahideten teë**hudhuhum** ve hum **jehissimuun**. (50) Felaa jestetii'**uune** tevsijeten ve laa ilaa ehlihim jerxhi'**uun**. (51) Ve **nufiha** fis-suuri feidhaa hum minel exhdaathi ilaa rabbihim jensiluun.

(52) **Kaalu** jaa vejlenaa men be'athenaa min **merkadinaa**, haadhaa maa ve'**aderr-rrahmaan**u ve **sadekal** murseluun.

(53) In kaanet il-laa **sajhaten** vaahideten feidhaa hum xhemii'**un** ledejnaa mu**hdaruun**. (54) Fel jevme laa tud**hlemu** nefsun shejen ve laa tuxhzevne il-laa maa kuntum teameluun.

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكِهِونَ ﴿٥٥﴾ هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ
 فِي ظِلِّ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَكِفُونَ ﴿٥٦﴾ لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ
 مَا يَدَّعُونَ ﴿٥٧﴾ سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ ﴿٥٨﴾ وَأَمْتَزُوا الْيَوْمَ
 أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَبْنَىءَ آدَمَ أَنْ لَا
 تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٦٠﴾ وَأَنْ أَعْبُدُونِي
 هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا
 أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ
 ﴿٦٣﴾ أَصَلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾ الْيَوْمَ نَخْتِمُ
 عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا
 يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا
 الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ
 عَلَى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿٦٧﴾
 وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾
 وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْءَانٌ مُبِينٌ
 لِيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٦٩﴾

(55) Inne es-**haabel** xhennetil jevme fii shugulin faakihuun.
 (56) Hum ve ezvaaxhuhum fii **dhilaalin** 'alel eraaaaiki muttekiuun. (57) Lehum fii haa faakihetun velehum maa jedde'**uun**. (58) Selaamun **kavlen** min **rabbin rahiim**.
 (59) Vemtaazul jevme ejjuheli muxhrimuun. (60) Elem eahed ilejkum jaa benii aademe en laa teabudush-shejtaane innehuu lekum 'aduvvun mubiin. (61) Ve eniëbuduunii haa dhaa siraatun mustekiim. (62) Velekad edal-le minkum xhibil-len kethiiren efelem tekuunuu **teakiluun**. (63) Haadhihii xhehennemul-letii kuntum tuu'**aduun**.
 (64) Islevhel-jevme bimaa kuntum tekfuruun. (65) Eljevme nehtimu 'alaa efvaahihim ve tukel-limunaa ejdiihim ve tesh'hedu erxhuluhum bimaa kaa nuu jeksibuun.
 (66) Ve lev neshaaaau letamesnaa 'alaa eajunihim festebekus siraata fe ennaa jubsiruun. (67) Velew neshaaaau lemesehnaahum 'alaa mekaanetihim femestetaa'**uu mudijjen** ve laa jerxhi'**uun**. (68) Ve men nu'am-mirhu nunekkis-hu fil **halki** efelaa jeakiluun. (69) Ve maa 'al-lemnaahush-shiëre vemaajenbegii lehu in huve il-laa dhikrun ve **kur'aanun** mubiin.
 (70) Lijundhire men kaane **hajjen** ve **jehikkal kavlu** 'alel kaafiriin.

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَمًا فَهُمْ لَهَا
 مَالِكُونَ ﴿٧١﴾ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٧٢﴾
 وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبٌ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَأَتَّخِذُوا
 مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً لَعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَسْتَطِيعُونَ
 نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُحْضَرُونَ ﴿٧٥﴾ فَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ
 إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٦﴾ أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا
 خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ﴿٧٧﴾ وَضَرَبَ لَنَا
 مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَمَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾
 قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ
 ﴿٧٩﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ
 مِنْهُ تُوقَدُونَ ﴿٨٠﴾ أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨١﴾
 إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَن يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾
 فَسُبْحَنَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

(71) Evelem jerev enna **haleknaa** lehum mim-maa 'amilet ejdiinaa en'aamen fehum lehaa maalikuun. (72) Vedhel-lel naahaa feminhaa rekuubuhum ve minhaa jeëkuluun.

(73) Velehum fiihaa menaafi'u ve meshaaribu efelaa jeshkuruun. (74) Vettehadhuu min duunil-laahi aaliheten le'al-lehum junsaruun. (75) Laa jestetii'uune nesrehum ve hum lehum xhundun muhdaruun. (76) Felaa jehzunke kavluhum, innaa ne'alemu maa jusirr-rruune ve maa juëlinuun.

(77) Evelem jerel insaanu ennaa **haleknaahu** min nutfetin fe idhaa huve **hasiimun** mubiin. (78) Ve darebe lenaa methelen ve nesije **halkahuu kaale** men juhjil 'idhaame ve hije remiim.

(79) Kul juhjiihel-ledhii enshe-ehaa evvele merr-rretin ve huve bikul-li **halkin 'aliim**. (80) El-ledhii xhe'ale lekum minesh-shexheril **ehdari** naaren fe idhaa entum minhu tuukiduun. (81) Evelejsel-ledhii **halekas** semaavaati vel erda bikaadirin 'alaa en jehluka mithlehum belaa ve huvel **hal-laakul 'aliim**.

(82) Innemaa emruhuu idhaa eraade shej-en en jekuule lehuu kun fejekuun. (83) Fe subhaanel-ledhii bijedihii melekuutu kul-li shej-in ve ilejhi turxhe'uun.

Vërejtje: Shkronjat, të cilat janë më të theksuara duhet të shqiptohen rëndë për të pasur kuptim të plotë në gjuhën arabe, se përndryshe fjala merr kuptim tjetër.

- Zanoret e dyfishta apo të katërfishta duhet të zgjaten po aq sa janë fishuar.

PËRKTHIMI I DOMETHËNIEVE TË SURETU JAA SIIN

Me emrin e All-llahut, Mëshiruesit, Mëshirëbërësit!

1. Ja Sinë! 2. Pasha Kur'anin e pacenueshëm në urtësinë e tij të lartë.
3. S'ka dyshim se ti (Muhammed) je prej të dërguarve. 4. Je në një rrugë të drejtë. 5. (Kur'ani është) Zbritje e plotfuqishmit, Mëshiruesit.

6. Për t'ia tërhequr vërejtjen një populli, që të parëve të tyre nuk u është tërhequr, e për atë shkak ata janë të hutuar. 7. Për Zotin, tashmë ka marrë fund vendimi (thënia) kundër shumicës së tyre, andaj ata edhe nuk besojnë. 8. Ne u kemi varë në qafat e tyre pranga, e ato u arrijnë deri në nofulla, andaj ata mbesin me koka lart. 9. Ne u kemi vënë edhe para tyre pendë edhe mbrapa tyre pendë dhe ua kemi mbuluar sytë, prandaj ata nuk shohin. 10. Dhe për ata është e njëjtë, a ua tërhoqe vërejtjen, a nuk ua tërhoqe, ata nuk besojnë. 11. Ti ia tërheq vërejtjen vetëm atij që e përvetëson Kur'anin dhe i frikësohet Mëshiruesit edhe kur është vetëm (i papashëm prej njerëzve), pra jepi myzhde atij për falje dhe shpërblim të mirë. 12. Vërtet, Ne i ngjallim të vdekurit dhe i shkruajmë veprat; gjurmët e tyre, dhe çdo gjë kemi regjistruar në librin e ruajtur (Lehvi Mahvudh). 13. Përmendu atyre një shembull të banorëve të fshatit, kur atyre u patën ardhur të dërguarit. 14. Kur Ne dërguam te ata dy (të dërguar), e ata i përgënjeshtroan që të dy, atëherë i përforcuam me një të tretë dhe u thanë: “Ne jemi të dërguar te ju”. 15. Ata (fshatarët) thanë: “Ju nuk jeni tjetër, vetëm se njerëz sikurse ne dhe se All-llahu nuk u ka shpallur asgjë; ju nuk jeni tjetër vetëm se rrenacakë. 16. Ata thanë: “Zoti ynë e di se me të vërtetë ne jemi të dërguar te ju. 17. Dhe nuk jemi të obliguar për tjetër, përveç t'ju kumtojmë ashtu qartë”. 18. Ata (fshatarët) thanë: “Ne parandiejmë kob me ju dhe nëse nuk tërhiqeni, ne do t'ju gurëzojmë dhe do të përjetoni ndëshkim të idhët prej nesh. 19. Ata (të dërguarit) thanë: “Fati i keq është i juaji, a pse u këshilluat, a (na kërcënoheni)? Jo, por ju jeni popull i shfrenuar!” 20. Dhe prej skajit më të largët të qytetit erdhi një njeri që ngutej e tha: “O populli im, dëgjoni të dërguarit!” 21. Dëgjoni atë që nuk kërkon prej jush ndonjë shpërblim dhe janë udhërrëfyes! 22. E, ç'kam unë që të mos e adhuroj atë që më krijoi dhe te Ai ktheheni. 23. A do të pranoj zota tjerë pos Atij, e nëse do Mëshiruesi të më godasë me ndonjë të keqe, ndërmjetësimi i tyre nuk do të më vlejë asgjë, e as që do të më shpëtojnë. 24. Unë do të jem atëherë në një humbje të hapët. 25. Unë i kam besuar Zotit tuaj, pra më dëgjoni!” 26. Atij i është thënë: “Hyr në Xhennet! E ai tha: “Ah, sikur ta dinte populli im, 27. për çka më fali Zoti im dhe më bëri prej të nderuarve!” 28. Pas tij, Ne nuk zbritëm ndonjë ushtri nga qielli kundër popullit të tij, e as që ishte vendim yni të zbresim tjetër, 29. përveç një britmë të tmerrshme, kur qe, ata të ftohur (të vdekur). 30. O sa dëshpërim i madh për robërit që nuk u erdhi ndonjë i dërguar, vetëm se ata u tallën me të.

31. A nuk e panë ata se sa gjenerata kemi zhdukur para tyre dhe ata nuk u kthyen. 32. Dhe të gjithë, të tubuar, do të paraqiten pranë Nesh. 33. Dhe për ata është argument (për fuqinë e Zotit) toka e vdekur, të cilën Ne e ngjallim, nxjerrim prej saj drithë, nga i cili ata hanë. 34. Dhe në të Ne u kemi bërë kopshte hurmash e rrushi dhe në të u kemi dhënë burime (uji). 35. Ashtu që ata të hanë nga ata fruta dhe nga çka prodhojnë vetë duart e tyre. A i gëzojnë këto dhe nuk falënderojnë. 36. I pastër nga të metat është Ai që krijoi të gjitha llojet (çiftet) nga çka mban toka, nga vetë ata dhe nga çka ata nuk dinë. 37. Për ata është argument edhe nata, prej së cilës largojmë ditën, kurse ata mbesin në terr. 38. Edhe dielli udhëton për në kufirin e vet (në cakun përfundimtar). Ai është (udhëtim) përcaktim i Ngadhënjyesit, të Dijshmit. 39. Edhe hënës i kemi caktuar (pozicionet) derisa të kthehet në trajtën e harkut (rrem i hurmës së tharë). 40. As dielli nuk mund ta arrijë hënën, e as nata para ditës, por secili noton në një galaksion. 41. Argument për ta është edhe ajo se Ne pasardhësit e tyre (të Ademit) i bartëm në anije të mbushur përplot. 42. Dhe ngjashëm me të, u krijuam atyre diçka që t'i hipin. 43. E sikur të duam Ne, i përmbytim ata, e nuk ka efekt as lutja e tyre dhe as që do të shpëtonin. 44. Përveç nga mëshira Jonë ndaj tyre, dhe që të përjetojnë të mirat deri në një kohë të caktuar. 45. E kur u thuhet atyre: “Kini frikë asaj që ngjau para jush dhe asaj çka do t'ju ngjajë më vonë, e që të mëshiroheni” (ata nuk dëgjojnë). 46. Nuk ka asnjë argument që u erdhi atyre nga argumentet e Zotit, e që ata nuk ia kthyen shpinën. 47. Dhe kur u thuhej: “Jepni nga ajo që All-llahu u begatoi, ata që nuk besuan, besimtarëve u thanë: “A ta ushqejmë atë që sikur të donte All-llahu do ta ushqente? Ju nuk jeni tjetër vetëm se të humbur qartë!”. 48. Dhe thoshin: “Po qe se jeni të vërtetë, kur do të jetë ai premtim?” 49. (All-llahu u përgjigjet) Nuk janë duke pritur tjetër vetëm se një britmë që i rrëmben ata kur janë duke u zënë mes vete. 50. E nuk do të mund të lënë as porosi (vasijet-testament) as të kthehen në familjet e tyre. 51. Dhe i fryhet "Surit", kur qe, duke u ngutur prej varrezave paraqiten te Zoti i tyre. 52. E thonë: “Të mjerët ne! Po kush na ngriti prej ku ishim të shtrirë në varre?!” E, kjo është ajo që premtoi Zoti dhe vërtetuan të dërguarit. 53. Ajo nuk është tjetër, përveç një zë i fuqishëm dhe ata të gjithë të paraqitur para Nesh. 54. Sot pra, askujt nuk i bëhet e padrejtë diçka dhe nuk shpërbleheni me tjetër vetëm për atë që vepruat. 55. Ata të Xhennetit tash janë të angazhuar me kënaqësi. 56. Ata dhe shoqet e tyre janë nën hije të mbështetur në kolltukë. 57. Aty ata kanë pemë dhe çka të duan. 58. Kanë

“Selam”, thënie e Zotit mëshirues! 59. E tash, o ju kriminelë, ndahuni! 60. O bijtë e Ademit (kriminelë), po a nuk u dërgova porosinë që të mos e dëgjoni djallin, se me të vërtetë ai është armiku juaj i hapët!? 61. (Ju porosita) Të më adhuronit Mua, se kjo është rruga e sigurt! 62. Vërtet, ai ka humbur shumë njerëz prej jush, a nuk mblodhët mend? 63. Ky është Xhehennemi që juve u premtuhej. 64. Hyni tash në të, për shkak se mohuat çdo të vërtetë! 65. Sot Ne ua mbyllim gojë të atyre, Neve na flasin duart e tyre, kurse këmbët e tyre dëshmojnë për atë që punuan. 66. E sikur të duam Ne do t'ua verbonim sytë e tyre, se ata, do ta mësynin rrugën, po si do të shihnin? 67. Dhe sikur të duam, do t'i kishim gjymtuar ata në vend, e nuk do të mund të shkonin as para as prapa. 68. E atij që i japim të jetojë gjatë, e kthejmë prapa në krijimin e tij. A nuk janë duke menduar? 69. Ne as nuk ia mësuam atij (Muhammedit) poezinë, e as që i takon ajo atij, ai (Kur'ani) nuk është tjetër vetëm se këshillë dhe Kur'an i qartë. 70. Për t'ia tërhequr vërejtjen atij që është i gjallë (me mend e zemër) dhe dënimi të bëhet meritë për jobesimtarët. 71. A nuk e shohin ata se nga ajo që Ne vetë e shpikëm, u krijuam atyre kafshë që ata i kanë. 72. Dhe ua bëmë ato që t'u binden atyre, e disave prej tyre u hipnin, ndërsa prej disave ushqehen. 73. Ata kanë edhe dobi të tjera në to, e edhe pinë (qumësht) prej tyre. A nuk duhet të falënderojnë? 74. Po, shkojnë e në vend të All-llahut adhurojnë zota të tjerë me shpresë se do të ndihmohen prej tyre. 75. Ata nuk mund t'u ndihmojnë atyre, por këta (idhujtarët) u janë bërë ushtri e gatshme e tyre. 76. E ty mos të brengosin thëniet e tyre, Ne dimë çka mbajnë ata fshehtë dhe çka publikojnë. 77. A nuk mendon njeriu se Ne e krijuam atë prej një pikë uji (fare), kur që, ai, kundërshtar i rreptë. 78. Ai na solli Neve shembull, e harroi krijimin e vet, e tha: “Kush i ngjall eshtrat duke qenë ata të kalbur? 79. Thuaj: “I ngjall Ai që i krijoi për herë të parë, e Ai është shumë i dijshtëm për çdo krijim. 80. Ai që prej drurit të gjelbër ju bëri zjarrin, e ju prej tij ndizni. 81. A nuk është i fuqishëm Ai, që krijoi qiejt e tokën, të krijojë njerëz sikundër që i krijoi ata? Po Ai është Krijuesi, i Dijshtëmi. 82. Kur Ai dëshiron ndonjë send, urdhri i Tij është vetëm t'i thotë: “Bëhu!”, ai menjëherë bëhet. 83. I lartë është Ai që në dorën e Tij është pushteti mbi çdo send dhe vetëm te Ai ktheheni.